

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

AAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Tricht-Geldermalsen

04/03/2021
jaargang 99

nr **23**

Op 5 mei 1964 verbindt ds. H. van Gilst zich aan de gemeente van Tricht-Geldermalsen. Als er tijdens de eerste begrafenis in zijn nieuwe gemeente ook leden van andere kerkgenootschappen aanwezig zijn, vormt dat voor hem geen enkele belemmering en heeft hij voor iedereen een boodschap: 'Ik merk dat wij hier bijeen zijn met vogels van diverse pluimage. Maar niemand, ik ook niet, kan met zijn kerkje voor de dag komen

dat het er zo goed uitziet. Het lijkt dikwijls meer op een puinhoop dan op een kerk. Weet u wie er nu het dichtst bij is? Wel, die op de puinhoop zit te wenen dat het in de kerk zo gesteld is! Het is wel zo dat er voor de orde kerkmuren moeten zijn, anders zou het een chaos worden. Maar hoe hoog trekken we ze op? Ik trek die muren meestal zo op, dat ik er overheen kan kijken; dan kan ik iedereen tenminste nog zien zitten'.

Genezing door striemen

Wat is de zonde toch verschrikkelijk. Als Jesaja de lijdende Knecht des Heeren gaat tekenen als de Man van smarten, wijst hij daarom eerst de oorzaak van Zijn lijden aan.

En door Zijn striemen is ons genezing geworden. Jesaja 53:5b

Dat is altijd het eerste wat de Heere Zijn volk bevindelijk leert als Hij plaatsmaakt voor de Zaligmaker. Namelijk, de oorzaak en de noodzaak van Zijn lijden ligt in onze overtredingen en onze ongerechtigheden. En daarbij brengt Hij hen ook altijd terug naar het paradijs. Want daar waren we goed en naar Gods beeld en gelijkenis geschapen. De Heere had ons Zijn liefdeswet gegeven opdat we daardoor zouden mogen leven. En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed. Maar ach, wij hebben Gods gebod overtreden en de Heere verlaten. Wij hebben niet langer gedaan wat recht was in Gods oog, maar dat wat kwaad was in Zijn oog. En nu liggen we allen buiten het paradijs. Ziet u, daar ligt de oorzaak en de noodzaak van het borgtochtelijk lijden van Christus: in de schuld Zijns volks.

Hebben we daar reeds eens iets van mogen inleven? Dan zullen we er ook de smart van hebben ervaren: Want ik gevoel de grootheid van mijn kwaad. Ik heb Uw wil en wet, hoe heilig, stout versmaad. Het is ons weerspanning overtreden dat ons drukt en in droefheid uitdrijft naar de genadetron. Rust noch vrede wordt er gevonden in zo'n ziel. Die ziel schreeuwt tot God, of er voor zo'n verloren zondaar nog genade mogelijk is.

Het welbehagen

Maar geliefde lezer, het gaat nog dieper. Want als de Heere met ons had gedaan naar onze verdiensten, dan zou het voor eeuwig verloren zijn geweest. Maar nu lezen we: 'Het behaagde de HEERE

Hem te verbrijzelen'. En daar ligt de diepste oorzaak van Zijn lijden: in het welbehagen Gods. Het geheim van het lijden van Sions betalende Borg ligt in de eeuwige vrede- raad, waar de Vader een weg ter ontkoming heeft uitgedacht en de Zoon van Zijn eeuwige liefde Borg heeft gesteld om zondaren volkomen zalig te maken.

Hij heeft Hem gezonden naar de aarde. Christus heeft Zich Borg gesteld voor allen die Hem van de Vader gegeven zijn. Daartoe heeft Hij de wet die wij overtreden hebben volkomen gehouden en de straf op de overtreding der wet volkomen gedragen.

Nu kunnen zondaren eerlijk zalig worden, niet buiten het recht, maar door recht. Hoe aangrijpend spreekt Jesaja van die weg ter ontkoming. Hij verwond. Hij verbrijzeld. De straf op Hem. Door Zijn striemen.

Kunt u die onbegrijpelijke, eeuwige liefde peilen waarmee Hij dat alles heeft ondergaan? Zou ons hart niet moeten breken onder die eeuwige zondaarsliefde? Hij, Die nooit zonde gekend of gedaan heeft, is door God tot zonde gemaakt. Hij werd verwond: Zijn rug werd open gezeseld met vele striemen. Zijn hoofd werd gekroond met doornen. Zijn handen en voeten werden doorgraven. Hij werd verbrijzeld onder Gods toorn, gehoorzaam tot de dood van het kruis.

De straf op de zonde die anders eeuwig op hen zou komen, was op Hem. Want de toorn Gods is zo groot dat, eer Hij die ongestraft liet blijven, Hij die aan Zijn lieve Zoon met de bittere en smadelijke kruisdood gestraft heeft. Zo is Hij niet een martelaar, maar de Middelaar Gods en der mensen, Die Zich uit eeuwige liefde tot de Vader en tot de Zijnen heeft doodgeliefd op Golgotha. Hier past geen medelijden. Hier past geen gebroken hart. Hier past alleen maar een v erbroken hart en schuldverslagen ziel.

En dat is de heerlijke vrucht van Zijn borgtochtelijk lijden. Tot tweemaal lezen we het: 'om onze'. Om onze, het betekent dat Hij *in plaats van* de Zijnen gestaan heeft in het gericht Gods opdat Zijn volk daarvan vrijgesproken zou worden. Om onze, dat is ook *ten goede van* de Zijnen. Hij droeg de vloek der wet om hen met Zijn zegening te vervullen. Om hen de vrede en de genezing te schenken. Want dat is de vrucht.

Vrede voor vijanden

Kunt u het begrijpen? Vrede voor vijan-

ds. E. Hakvoort,
Norwich (Canada)

In dit nummer

4 Een gebed om te bidden

8 Commentaar: Predikant gezocht

24 Zondaar en zonde

- 2** Genezing door striemen
- 3** De zaligsprekingen [9]
- 6** Biddag 2021
- 9** 'De vijf dochters van de liefde' [2]
- 10** Artikel 4 van de Apostolische geloofsbelijdenis [3]
- 11** Leven en werk van ds. A. Vergunst [4]
- 12** Bijbelstudie 1 Petrus [9]
- 13** "Tijdloos onderwijs" [2]
- 14** Ds. C. Sonneveld 40 jaar predikant
- 15** Kerknieuws
- 15** Kerkdiensten
- 23** Jeugdrubriek

De zaligsprekingen [9]

Zalig zijn de armen van geest

'Zalig zijn de armen van geest.'

Mattheüs 5:3

den van God en Zijn langgehoond gezag? Vrede voor vijanden in de weg dat ze met God verzoend worden. Opdat zij die de dodelijke krankheid der zonde leren zien en bewenen, Zich tot Hem om genezing gaan wenden en genezing mogen zoeken en ontvangen onder de schaduw van Zijn vleugelen.

Geliefde lezer, weet u daarvan? Dan hebt u leren capituleren voor God. Toen de liefde in uw hart werd uitgestort, hebt u de wapenen van verzet leren inleveren en uzelf mogen uitleveren. Zie mij, HEERE, Wien elk moet duchten, tot U vluchten. Dan kan God het niet meer verkeerd doen. Dan kan het ook nooit meer tegenvallen in uw leven. Want Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig. Dan kan het alleen nog maar meevallen.

Hij droeg de vloek der wet om hen met Zijn zegening te vervullen. Om hen de vrede en de genezing te schenken. Want dat is de vrucht.

Maar voor zulken zal het ook niet tegenvallen in hun leven. Hier moeten ze immers van de meevallers leven, wanneer ze mogen zien op Christus, Die het einde der wet is. Om in Hem het wonder te verstaan: om onze. Hoe is het toch mogelijk, Hij verbrijzeld in hun plaats. Opdat vijanden door Hem met God verzoend worden. Eerder hebben ze geen rust. En eens zal het voor hen eeuwig meevallen, als de Heere hen thuishaalt, waar ze in Hem mogen eindigen. Die om onze zonden is verbrijzeld. Wie dat mist, mist alles.

Beminnelijk Vorst

Nog wordt Sions betalende Borg ons in deze lijdenstijd voorgesteld als een volkomen gewillige Borg van zondaren. Gelukkig zij in wier leven voor Hem plaats kwam. Dan wordt Hij zo noodzakelijk en dierbaar, ja een beminnelijk Vorst Wiens schoonheid, ook in Zijn lijden, hoog te loven is. Tegelijkertijd wordt dan een nog dieper bukken en buigen geboren als ingeleefd mag worden: en dat om mijn overtredingen en mijn ongerechtigheden. Zo wordt de Kerk eerlijk, maar ook heerlijk zalig! U ook?

Thomas Watson

Nu ik deze dingen vooropgesteld heb, kom ik in het bijzonder tot de hemelse gesteldheid van de ziel waaraan Christus de gelukzaligheid heeft toegeschreven. Het eerste is de armoede van geest: 'Zalig zijn de armen van geest'.

De betekenis van 'arm van geest'

Chrysostomus en Theophylactus* zijn van mening dat dit de eerste preek is geweest die Christus heeft gehouden, en daarom mag die onze volle aandacht wel vragen. 'Zalig zijn de armen van geest'.

Onze Heere Jezus Christus is bezig een hoog en imposant gebouw van de gelukzaligheid op te richten. Hij legt het fundament ervan in de laagte, in de armoede van geest. Maar alle armoede is geen zalige armoede. Ik zal een viervoudig onderscheid gebruiken.

Ik maak onderscheid tussen 'arm naar bezit' en 'arm van geest'. Er zijn armen van de duivel, arm en goddeloos. Hun klederen zijn niet méér gescheurd dan hun geweten. Sommigen zijn er van wie de armoede hun zonde is; door zorgeloosheid of door uitspanningen zijn ze arm geworden. Deze mensen kunnen arm zijn wat hun bezit betreft, maar ze zijn niet arm van geest.

Ik maak onderscheid tussen 'geestelijk arm' en 'arm van geest'. Wie geen genade heeft, is geestelijk arm, maar hij is niet arm van geest. Hij kent zijn eigen uiterste armoede niet. Openbaring 3:7: En gij weet niet dat gij arm zijt. Hij is in de ergste zin arm die van zijn armoede geen besef heeft.

Ik maak onderscheid tussen mensen die 'beperkt van geest' zijn en 'arm van geest'. 'Beperkt van geest' noemen we degenen die bekrompen en zelfzuchtig van geest zijn, die *als mens* tekortschieten. Dat zijn de gierigaards, die grote bezittingen hebben, maar zich toch nauwelijks het brood kunnen veroorloven. Dan zijn er de mensen die *als christen* tekortschieten door zich op een zondige manier te schikken naar, en zich over te geven aan de luimen van anderen.

Ik maak onderscheid tussen 'arm' in de zin van het Evangelie, en 'arm' in de zin van de pausgezinden. De pausgezinden maken een verkeerde kanttekening bij deze tekst. Onder 'arm van geest' verstaan zij degenen die afstand doen van hun bezit en een gelofte tot vrijwillige armoede afleggen, en teruggetrokken in hun kloosters leven. Christus heeft dit echter nooit bedoeld. Hij spreekt niet diegenen zalig die zichzelf arm maken, die hun bezit en hun beroep opgeven, maar diegenen die in de zin van het Evangelie arm zijn. Welnu dan, wat hebben we onder 'arm van geest' te verstaan? Het Griekse woord voor 'arm' wordt niet alleen in strikte zin genomen voor degenen die van aalmoezen leven, maar ook in bredere zin voor degenen die zowel innerlijk als naar het uitwendige van aangename dingen verstoken zijn. Dan duidt 'arm van geest' diegenen aan die ertoe gebracht zijn dat ze hun zonden gaan beseffen, die niets goeds in zichzelf zien, die aan zichzelf wanhopen en enkel en alleen smeken om de genade van God in Christus.

Uit: "De zaligsprekingen", Thomas Watson (uitg. Den Hertog).

*) Theophylactus. Enkele kerkvaders dragen deze naam. Wie hier bedoeld wordt, is niet duidelijk.

(wordt vervolgd)

Een gebed om te bidden

We gaan onze jaarlijkse biddag houden. Het bezoeken van de kerkdiensten is nog steeds onwezenlijk beperkt. Maar waar u ook bent, thuis of in de kerk, hoe uw levensomstandigheden ook zijn, we willen samen nadenken over 'een dag om te bidden'.

v. A.

kleinen niet voorzingen en niet voorzeggen, weten ze deze dingen niet, kennen ze de woorden niet, laat staan de zaken van dit (kinder)gebed.

In Lukas 11 gaat het over discipelen, die al vaak en veel gebeden hebben in hun leven. Zojuist hebben ze Jezus horen bidden. Nu weten zij niet meer hoe het moet. Daarom vragen ze als kinderen of Hij hen bidden wil leren. Elk woord is van Hem. Het begin en het einde is van Hem. De volgorde is van Hem. Ze krijgen een voorgesproken gebed dat woord voor woord van de Voorbidder getuigt. Ze moeten namelijk leren bidden in Zijn naam, krachtens Zijn Middelaarsbediening. Dan geeft de hoogste Profeet gebedsonderwijs. De enige Hogepriester bidt vóór, voor mensen die met hun farijese vormelijke gebeden zijn vastgelopen, die van zichzelf niet weten te bidden gelijk het behoort.

De volgorde

Hoe zullen we beginnen? Wij zouden beginnen met onszelf, met de aarde en met hier en nu. Ook op de biddag. Dat zit ons in het adamsbloed en dat wordt nooit beter. Onze gebeden cirkelen altijd maar om onszelf. Daarom moet ons alles steeds weer vanaf het eerste begin worden voorgezegd, door Eén Die Gode welbehaaglijk tot God weet te naderen. Hij alleen(!) begint met Gód, met Zijn eer, Zijn werk, Zijn welbehagen en alles wat van Hem is. Zo leren we te vragen of de genadeheerschappij van Zijn gezalfde Koning in ons gebed mag blijken, of de Geest de gehoorzaamheid aan Zijn geopenbaarde wil en de lijdzaamheid onder Zijn verborgen wil, werken. Pas daarna is er in het gebed plaats voor onze dagelijkse,

De gemeente is stil na de aankondiging dat we samen gaan bidden. Iedereen denkt: de dominee kan wel bidden. Men moest eens weten! Gelukkig dat de Alwetende de onmogelijkheden peilt. Want het gaat in ons bidden niet om het aaneenrijgen van vrome woorden, of om het opsommen van waarheden. Het gaat om werkelijk bidden, allermeest voor God én ook voor de mensen. Het gaat er om dat we waargemaakt zijn door God en voor God, gebracht in de leegte en laagte. Dit geldt natuurlijk niet alleen de predikant of de ouderling, ook de vader of moeder in het gezin, ook de onderwijs- en leidinggevende. Wat moet ik zeggen? Hoe moet ik het zeggen? Hoe begin ik? Hoe eindig ik? U merkt wel: Het gaat nogal om...! En het gaat nu niet eens om een moment van bidden, maar om een dág van bidden. Als ooit blijkt dat we van onszelf biddeloze schepselen zijn, dan is dat op 'een dag om te bidden'. We kunnen de vorm nog wel wat waarnemen, maar God ziet ons hárt aan. Ook hier geldt: hoe meer aandacht voor de vorm, hoe minder wezen. Hoe meer 'ik' in het middelpunt, hoe minder de Heere.

Een gebed moet gegeven worden. Zelfs de woorden moeten ons worden vóórgesproken. De zaken uit het begin van Lukas

11 moeten in ons hart verklaard worden. Anders is ons gebed een walging, voor God en mensen. Dat geldt trouwens voor elk gebed, ook voor het persoonlijke gebed in de stilte. Is er voor u eigenlijk een dag denkbaar zónder bidden, wanneer de Heere ons tussen biddag en dankdag nog dagen geeft? Wat moeten we vragen? Zullen we dan steeds maar beginnen met: 'Heere, léér ons bidden'.

Voorzeggen

Als de Heere u de kinderzegen heeft geschonken, dan kent u het ritueel bij het naar bed gaan. Samen zingen en samen bidden. Wees er maar zuinig op, want het zijn kostbare momenten, waar je later nog weleens naar terugverlangt. Samen met je lieveling knielen, samen vragen, omdat het 'Opent uwe mond' zowel voor kind als ouder geldt. Steeds maar weer vragen: 'Heere, houdt ook deze nacht; over mij getrouw de wacht. 't Boze dat ik heb gedaan; zie het Heere toch niet aan. Schoon mijn zonden vele zijn; maak om Jezus' wil mij rein'. We blijven het voorzeggen en voorzingen, toch?

Wat weten onze kinderen van 'het boze dat ik heb gedaan', van de 'vele zonden'? Wat kennen we samen werkelijk van het 'om Jezus' wil'? Als vader en moeder het hun

tijdelijke nooddrift. Dus voor alles van elke dag tussen maart en november 2021. Het woord 'ik' komt in dit door Jezus voorgesproken gebed niet voor, want de Voorbidder leert in het meervoud te bidden. Wanneer het om ons zielenheil gaat, mogen we best op onszelf gericht zijn. Dan zal de Geest van Immanuël de wetseis wel in ons hart afdrucken: God liefhebben boven alles, blijkend uit de eerste drie beden. En onze naaste liefhebben als onszelf, blijkend uit de tweede drie beden. Want als we onze eigen nood voelen, gaat die van onze naaste ook wegen. Dan leren we in de wij-vorm bidden, vragen om ónze verzorging, onze vergeving en onze bewaring. Op deze gebedsschool wordt de juiste verhouding van de mens tot God en van de mens tot zijn naaste geleerd. Waar die les niet geleerd wordt, vervalt het gebed tot een 'ijdel verhaal van woorden' (Matth. 6:7).

De onlosmakelijke band

Zo mogen we op de biddag onze dagelijkse noden de Heere vrijmoedig voorleggen, alles van elke dag, van het kleinste tot het grootste. 'Geef ons heden ons dagelijks brood'. Daarbij is elk van deze zes woorden een záák, onze stille overdenking zo waard!

De Zaligmaker kent ons hart. Daarom verbindt Hij in Zijn zo dringend noodzakelijke gebedsonderwijs de vierde, vijfde en zesde bede met het woord 'en' onlosmakelijk aan elkaar. Dus: 'geef ons..., én vergeef ons..., én leid ons.' Hij wil ons daarmee leren dat we bij zoveel zorgvuldigheden van het dagelijks leven nooit zullen vergeten dat onze schulden (in het meervoud!) vergeven moeten worden en dat dat we voortdurend bewaard en geleid moeten worden. Door tweemaal het woord 'en' toe te voegen, direct achter 'geef ons heden..', wil Hij zeggen: vergeet toch je schuld niet, die dagelijks meer wordt. En vergeet ook de geweldige dagelijkse verzoeken van satan niet. Weet toch dat dit ook hoort bij onze dagelijkse nood! Zo leert de Voorbidder bidden voor tijd en eeuwigheid, voor lichaam en ziel.

De hand van de bedelaar

'Geef ons heden...' Hier is een bedelaar aan het woord, die zijn vuile hand ophoudt. Hij neemt de zes woorden van Jezus op de lippen, waaruit wijze zorg blijkt voor ons totale welzijn. Uit het eerste woord van de vierde bede blijkt: 'ik heb het van mezelf niet; ik heb het ook niet verdiend. Maar waar moet ik anders heen dan naar U alleen? U bent toch de Vader van de Heere Jezus Christus. Hij heeft gezegd dat we

dit U zo mogen voorleggen, wetend wat maaksel we zijn; wetend dat we schuldige zondaren zijn, dat we in de macht van de boze zijn. Geeft U wat we voor deze dag niet kunnen missen, uit vrije genade, om de verdiensten van de hongerende en dorstende Middelaar, de Voorbidder, Die nu zit in Uw troon!

Geeft U het óns. In deze zes woorden staat tweemaal ons. Het gaat niet om mij alleen, maar om ons, want mijn naasten kunnen dit ook niet missen. Te beginnen met mijn allernaasten: mijn man, mijn vrouw, onze kinderen, en breidt de naastenkring dan maar steeds verder uit. Dichterbij en zelfs verder weg. Vriend en vijand, zelfs onze schuldenaren.

De bedelaar vraagt om vervulling van zijn nood, 'heden' en 'dagelijks'. Hij schrijft niet voor, want hij heeft geen rechten. Het gaat niet om morgen, laat staan om volgend jaar. Want wij zijn van gisteren en wij weten niet. Wij zijn mensen van de dag, we leven in dit heden van genade. De dag

van morgen zal voor het zijne zorgen, elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad. De Heere wil dat we zó in dagelijkse afhankelijkheid voor Zijn aangezicht komen en leven. Zo komen we in deze vierde bede tot Hem, met álles van deze dag. We vragen dan niet om grote voorraden en aardse garanties, maar om het (kinder)deel van Zijn gunst, waaruit in stilheid Zijn zegen geproefd wordt. Vandaar ook slechts de bede om 'brood'. Dat is: onze dagelijkse nooddrift, niet meer en niet minder. Het dagelijks manna uit Zijn rechterhand. Dit gebed om te bidden vloeit voort uit het onvergankelijk priesterschap van Jezus, Die volkomen kan zalig maken, degenen die door Hem tot God gaan (Hebr. 7:25), omdat Hij altijd leeft om voor hen te bidden.

Zouden Zijn verdiensten en Zijn bereidwilligheid tekort zijn voor ál uw nooddrift in de komende acht maanden? Daarom blijft er alleen maar over: met alles door Hém tot God gaan.

GROTE CATECHISMUS VAN WESTMINSTER

Vraag 193

Vraag 193: Waar bidden we om in de vierde bede?

Antwoord: In de vierde bede, 'Geef ons heden ons dagelijks brood',

- **erkennen** wij dat we in Adam en vanwege onze eigen zonde, ons recht op alle uiterlijke zegeningen van dit leven hebben verspeeld. Het zou ons verdiende loon zijn als God ons die zegeningen geheel zou onthouden en ze tot een vloek zouden worden wanneer we daarvan gebruikmaken.²
- Tegelijkertijd **erkennen** wij dat de uiterlijke zegeningen van dit leven op zich niet in staat zijn om ons te onderhouden³ en ze ook niet onze eigen verdienste zijn.⁴ We hebben die zegeningen niet door onze eigen vlijt verkregen⁵, maar zijn geneigd om ze op een onwettige manier te begeren⁶, te verdienen⁷ en te gebruiken.⁸

- Daarom **bidden** we voor onszelf en voor anderen dat zowel zij als wij, in het gebruik van wettige middelen, dagelijks onze hoop zullen vestigen op de voorzienigheid van God.
- Het is ook ons **verlangen** dat wij, naar wat volgens Zijn vaderlijke wijsheid het beste voor ons is, door Zijn vrijmachtige gave mogen genieten van een genoegzaam deel van het goede van dit leven.⁹
- Wij **bidden** dat dit zal voortduren en aan ons gezegend zal worden wanneer wij heilig en dankbaar van deze gaven gebruikmaken¹⁰ en daarmee tevreden zijn.¹¹
- Tenslotte **bidden** wij dat we voor alles wat ons tijdelijk welzijn en onze welvaart kan tegenwerken, bewaard zullen worden.¹²

1. Matth. 6:11. | 2. Gen. 2:17; Gen. 3:17; Rom. 8:20-22; Jer. 5:25; Deut. 28:15-68. | 3. Deut. 8:3. | 4. Gen. 32:10. | 5. Deut. 8:17-18. | 6. Jer. 6:13; Mar. 7:21-22. | 7. Hos. 12:8. | 8. Jak. 4:3. | 9. Gen. 43:12-14; Gen. 28:20; Ef. 4:28; 2 Thess. 3:11-12; Fil. 4:6. | 10. 1 Tim. 4:3-5. | 11. 1 Tim. 6:6-8. | 12. Spr. 30:8-9.

Bron: de grote Catechismus van Westminster (prof. dr. A. Baars: Gewogen woorden, De Banier 2014)

Ouder-gebed

Onze jongeren groeien in een moeilijke tijd op. Er speelt zich in hun leefwereld van alles af. Ze worden met veel zaken geconfronteerd die om keuzes vragen.

Zijn onze jongeren daar genoeg voor toegerust? Hebben wij ze als opvoeders voldoende meegegeven? Hebben wij ze geleerd om Bijbelse antwoorden te formuleren op de vragen die aan hen gesteld worden?

Dagelijks hebben onze jongeren er mee te maken. De één studeert aan een seculiere universiteit of hogeschool. De ander loopt stage vanuit het MBO. Maar de vragen kunnen dezelfde zijn. Vragen rond schepping en evolutie, rond de zondagsbesteding, over vrijetijdsbesteding en seksualiteit, over levensbegin en levenseinde. Vragen over het al dan niet bekijken van films, het al dan niet beluisteren van bepaalde muziek. Vragen op alle terreinen van het leven. Maatschappelijk en kerkelijk.

Hoe cruciaal is dan dat ze opgevoed en gevormd zijn naar de duidelijke norm van Gods Woord. En dat wij onze jongeren tijdens deze zoektocht vergezellen met onze gebeden. In hun bijzijn en in hun afwezigheid. Met naam en toenaam.

Oudergebeden zijn wezenlijk. Een ontroerend voorbeeld vinden we daarvan in Richteren 13. Daar lezen we over de ouders van Simson. Vader Manóach stelt aan de Heere een vraag: 'Wat zal des knechtjes wijze en werk zijn?' (Richt. 13:12b). Een vraag die in rechtstreeks verband staat met de opvoeding. Hoe moeten we met onze zoon handelen? Hoe moeten we hem opvoeden? (kanttekening 13). Dat is uiteindelijk de weg die overblijft en de weg die openblijft: het gebed tot de levende God. De ouders van Simson wisten uiteindelijk ook niet wat er allemaal nog gebeuren zou, met welke vragen en raadsels ze te maken zouden krijgen.

Dat zal ongetwijfeld herkenning geven. Laten we elkaar dan deze weg wijzen: met al onze opvoedingsvragen en -zorgen tot Hem gaan. Tot Zijn genadetroon om geholpen te worden ter bekwamer tijd (Hebr. 4:16).

L. van der Ham, Krimpen aan den IJssel

Hulpeloos leidinggeven

Onze tijd vraagt om leiders die niet in de eerste plaats managers zijn, maar bidders. Die niet zeggen: ik heb het. Maar: ik heb het nodig.

Je kunt ambtsdrager in de kerk zijn, vader of moeder in het gezin, leerkracht op school. Al zou je president zijn of een andere hoge positie bekleden, het doet er niet toe. Als leidinggevend maar het geheim van afhankelijkheid kennen en niet vergeten. De vroegere president van de Verenigde Staten Abraham Lincoln gaf een sprekend voorbeeld. Van hem gaat een oud verhaal.

Lincoln had een gast die na een slapeloze nacht was opgestaan, en in de gang naar de trap langs de kamer van de president liep. De deur stond op een kier en hij hoorde iemand zacht spreken. Hij kon niet nalaten om stil te staan en even naar binnen te kijken. Wat zag hij daar? De president lag als een kind geknield voor een opengeslagen Bijbel. Hij sprak het volgende. 'O Gij, God, Die Salómo in de nacht verhoord hebt, waarin hij om wijsheid bad, verhoor ook mij! Ik kan dit volk niet leiden. Ik kan voor dit volk niet zorgen zonder Uw hulp! Ik ben arm en zwak en zondig. O God, waar Gij Salómo verhoord hebt, toen hij om wijsheid smeekte, verhoor mij toch en help dit volk!'

Leidinggevend rond een opengeslagen Bijbel. Daar hebben we anno 2021 behoefte aan. Zulke ambtsdragers zijn dringend nodig in de kerk: predikanten, ouderlingen, diakenen, met de ootmoedigheid bekleed. Jufs en meesters, vaders en moeders die de kunst verstaan om leerling te blijven. Die zullen de hun toevertrouwde kinderen en jongvolwassenen meedragen op de vleugels van het gebed.

*Maar wilt Gij toch dat ik hen leid,
Heer, toon hen dan te allen tijd,
Hoe zeer Gij Zelf mijn Helper zijt.*

(uit: "A teacher's prayer")

P.C. Beeke, Middelburg

Biddende moeders

Wat is de duivel toch bezet. Ongelofelijk! Om vrouwen en moeders vooral maar heel druk te laten zijn. Met van alles en nog wat. Als ze maar zo weinig mogelijk op de knieën liggen. Wat erg!

De duivel heeft zoveel pijlen op zijn boog. Wat doen wij er tegen? Durven wij met Christus te zeggen: 'Ga weg, satan; want er staat geschreven: Den Heere uw God zult gij aanbidden en Hem alleen dienen? Is dit mijn biddend verlangen? Dat ik als moeder Gods Woord als leidraad mag hebben in mijn eigen leven en in de opvoeding. Dat ik een voorbeeld mag zijn voor mijn kinderen? Dat ik ze mag leren en voorleven om in alles de Heere te zoeken en Hem om Zijn hulp te vragen? Ook als er beslissingen genomen

moeten worden. Als er soms 'nee' gezegd moet worden omdat we anders zouden zondigen tegen een van de Tien Geboden? Vraag ik steeds of de Heere mijn kinderen de kracht wil geven om te mogen vechten tegen de vurige pijlen? Of de Heere wil geven dat zij staande mogen blijven in een wereld vol verleidingen, waarin de wereldgelijkvormigheid toeneemt? Wat een zorg!

In welke wereld moeten onze kinderen groot worden? Het lijkt soms wel alsof God en Zijn gebod niet meer bestaan. Onze kinderen hebben nog nooit zó dringend als nu biddende moeders (en vaders!) nodig. Die worstelen aan Zijn genadetron, smekend om redding en bewaring voor ons nageslacht. 'Bidt zonder ophouden'. De vurige pijlen zullen blijven komen. De duivel weet dat hij nog een kleine tijd heeft. Maar als wij mogen zijn als Anna, die niet week uit de tempel, met vasten en bidden God dienende nacht en dag, dan zal de duivel het tóch verliezen. Het gebed beschermt tegen de vurigste pijlen van de boze. Ook op biddag 2021. Mocht ik daar maar mee bezet zijn.

A. Janse-Pieterman, Rijssen

Biddag van een meester, juf of docent

Daar zit een meester met een telefoonlijst van zijn groep voor zich. Het was goed om in deze tijd, waarin het coronavirus rondwaart, de ouders van zijn leerlingen te spreken.

Hij is geschrokken van alle verhalen. Kinderen die opeens een heel ander gedrag vertonen, moeders die door de coronaperiode niet meer weten hoe ze hun kind moeten helpen.

Een juffrouw loopt in gedachten al haar leerlingen langs. Ze denkt aan de kinderen waar ze zorgen over heeft. Kinderen waarvan een vader of moeder ernstig ziek is, een meisje waar sinds kort haar vader niet meer thuis woont. En daarbij drukt haar zeker ook de verantwoordelijkheid om de ziel van deze kinderen. Ze weet het: 'Ik mag voor hen bidden!'

De docent ziet de pubers 's morgens binnenkomen. Schepsele van God, allemaal unieke kinderen. Ieder kind met zijn of haar eigen karakter en eigen talenten.

Biddag in coronatijd. Wat is het gebed toch nodig! Hoe toch te bidden voor ieder kind? David zag het heel scherp: 'Ik heb gezondigd, maar wat hebben deze schapen gedaan?' Wat is het een wonder als een leerkracht of docent zo leert bidden. De kinderen zullen dat merken. Dan zijn zij werkelijk identificatiefiguren. Een leerling zei het eens zo: 'Ik kon horen aan het gebed van de juf dat zij een nieuw hart heeft!'

Ouders, wilt u bidden voor de onderwijsgevenden van uw kinderen? Zij hebben een heel verantwoordelijke taak en hebben uw gebed en steun nodig! Het zijn onvolmaakte mensen die de leiding van de Heere nodig hebben. In het bekende gebed van de onderwijzer staat het zo: 'Ik die zelf aller schuldenaar ben'. Maar ook het vervolg: 'Maar wilt Gij toch dat ik hen leid', Heer', toon hen dan te allen tijd, hoe zeer Gij Zelf mijn Helper zijt!'

D. van Wijngaarden, Veenendaal

Predikant gezocht

Dat er in onze gemeenten een tekort aan predikanten is, is algemeen bekend. Ook grote gemeenten zijn soms jarenlang vacant. Beroep op beroep wordt uitgebracht, zonder dat in de vacature wordt voorzien. Dan maar de toevlucht nemen tot het plaatsen van een oproep in De Saambinder: Predikant gezocht?

ds. W. Silfhout,
Capelle aan den IJssel

In het Reformatorisch Dagblad van 18 februari jl. signaleerde drs. P.J. Vergunst, algemeen secretaris van de Gereformeerde Bond in de Protestantse Kerk in Nederland, het verschijnsel dat in die kring een enkele gemeente een advertentie voor een predikant plaatste in De Waarheidsvriend. Daar hoort dan een profielschets bij. Regelmatig ziet Vergunst profielschetsen van andere gemeenten die op zoek zijn naar een nieuwe predikant. In veel profielschetsen komt hij als eerste vereiste tegen dat de predikant een 'verbinder' moet zijn. Het geestelijk karakter van het beroepingswerk wordt daardoor uit het oog verloren. Als mogelijke oorzaak ziet Vergunst een te groot accent op 'de tijd waarin we leven'.

Verbinder

Menig lezer van De Saambinder zou vreemd opkijken als in een van de komende nummers een advertentie zou staan waarin een gemeente oproept om te solliciteren naar het ambt van predikant in die gemeente, met als belangrijk vereiste dat de toekomstige predikant een 'verbinder'

moet zijn. Hij moet in staat zijn om alle geledingen in de gemeente te dienen en de gemeente bijeen te houden.

Uiteraard zijn dat aspecten die zeker van belang zijn voor een predikant. Hij moet er zijn voor de gehele gemeente: voor de kinderen, de jeugd, de gezinnen, de alleenstaanden, de ouderen.

En als een predikant in staat is om de gemeente bijeen te houden, weet te verbinden, ondanks spanningen die er kunnen zijn, dan is dat positief te duiden. Niemand zit erop te wachten dat een predikant spanningen in een gemeente oproept of verergert.

Daar is echter meer over te zeggen. Met dit alles dreigen we het geestelijk karakter van het ambt en daarmee ook van het beroepingswerk uit het oog te verliezen. Zo vallen we het betoog van drs. Vergunst van harte bij.

Evenwicht

Een predikant is niet een soort algemeen directeur van een organisatie die 'gemeente' heet. Hij is niet in de eerste plaats geroepen om alles te doen om een gemeente

bijeen te houden of om te 'verbinden'. Hij moet het Woord verkondigen. Hij moet de boodschap van zonde en genade brengen naar de eis van de Schrift. Dan zullen er mensen in zijn gemeente zijn die zich daaraan ergeren. Dat is niet vreemd. Het Evangelie is immers de Joden een ergernis en de Grieken een dwaasheid.

Hij kan toch wel proberen om de boodschap zo te brengen dat de scherpte er een beetje af is? Hij kan er toch ook voor kiezen om wat meer nadruk te leggen op de genade om de scherpte van de totale verdorvenheid van de mens wat te verbloemen? Of ook andersom: hij kan om wettisch ingestelde mensen te behagen eenzijdig de nadruk leggen op de zonde ten koste van de genade.

In het eerste geval zullen er mensen zijn die zeggen: Dat is een prediker die tenminste de genade ruim aanbiedt. In het andere geval zijn er mensen die zullen oordelen: Hij heeft het weer goed gezegd.

Het Woord verbindt

Bijbels evenwicht bij het brengen van de boodschap is nodig. Dat dit niet altijd tot verbinding leidt in de breedte van de gemeente, is onontkoombaar.

Nu is elke predikant niet hetzelfde. Onder de profeten was er verschil, ook onder de apostelen. De één van Gods knechten zal meer aanleg hebben voor het onderwijsgeven, de ander meer voor het pastoraat. Voorop staat dat de voornaamste taak van een predikant is: preken. Daar waar het Woord verbindt, zal dat dienen tot opbouw van de gemeente.

Wijlen ds. C. den Boer signaleerde al dat in de naoorlogse periode een zekere voorkeur voor het pastoraat is te bemerken. Een verschuiving dus van de prediking naar het pastoraat.

Doordat het geestelijke van het ambt, en daarmee ook van het beroepingswerk, door de invloed van de tijdgeest uit het oog dreigt te raken, zou het zomaar kunnen dat ook het ambt van predikant in toenemende mate wordt gezien als een beroep, vergelijkbaar met elk maatschappelijk beroep. De focus verschuift dan van de prediker naar het pastoraat en uiteindelijk naar de verbinder.

Dat zal de gemeenten beslist niet ten goede komen. De predikant blijft in de eerste plaats verkondiger van het gehele Goddelijke Woord. Daarvoor heb je geen profielschets nodig. Die staat al in 1 Timotheüs 3. In het licht van het naderend oordeel roept Paulus Timotheüs op: 'Predik het Woord' (2 Tim. 4:2a).

De eerste dochter heet 'geduld'

ds. H. Hofman,
Kalamazoo (VS)

Geduld op zich - ook door Gods algemene genade - is in onze gejaagde maatschappij een schone deugd. In plaats van over 'een deugd' spreek ik nu echter liever over 'een dochter'. We bespreken nu de oudste dochter van de liefde, de eerste van de vijf: geduld.

In Zondag 40 van de Heidelbergse Catechismus wordt gesproken over geduld, vrede, zachtmoedigheid, barmhartigheid en vriendelijkheid.

Gelukkig zijn er nog geduldige mensen in onze samenleving. In ieder geval kunnen ook wereldse mensen uitwendig soms een aangename en geduldige indruk maken. Daar kunnen mensen die beter moesten weten, zoals mensen die naar de kerk gaan, nog veel van leren. Het is een schone zaak om geduld te hebben met onze medemens, geduld te hebben met de zwakheid en gebreken van vader en moeder en allen die over mij gesteld zijn (Zondag 39). Geduld in het verkeer, geduld in de winkel met de klant die voor mij is, dat alles doet weldadig aan.

Ik zal niet gauw vergeten dat een begrafenisstoet, op weg naar de begraafplaats, ruw werd onderbroken door het getoeter van een andere weggebruiker die geen geduld kon opbrengen voor een rouwdragende familie. Geen geduld hebben betekent kennelijk soms letterlijk dat men over lijken gaat. Een praktische tip? Tel eens tot tien alvorens het geduld te verliezen.

Geduld en de avondklok

Kenmerkend voor onze levensstijl is dat er voor geduld steeds minder plaats is. Wat kan ongeduld storend en kwetsend zijn. Hoeveel huwelijken zijn er niet gestrand door óngeduld! Wat we vandaag bestellen, hadden we gisteren al in huis willen hebben. Wat heeft onze gejaagdheid voor een ontredderde maatschappij gezorgd, in

vrijwel alle lagen. Hoeveel jonge mensen kunnen de stress niet meer aan. Als er dan ook nog eens een coronapandemie uitbreekt, weten we geen raad met de stilte van een avondklok. Ik geef het maar door, zonder een waardeoordeel over de avondklok uit te spreken.

De Heidelbergse Catechismus noemt geduld als een tegenhanger van de zonde van de doodslag. Dat is nogal wat! Laten we in dit verband beseffen dat het in Zondag 40 niet over wereldse mensen maar over kerkmensen gaat, over hoe kerkmensen tegenover hun naaste staan. Die naaste kan natuurlijk heel goed een werelds mens zijn. En wereldse mensen letten doorgaans goed op wat een kerkmens doet en wie hij is. We zijn dus gewaarschuwd. Het is zo gemakkelijk om de scheidslijn tussen kerk en wereld zo te trekken dat wij precies aan de goede kant staan. Daar gaat Zondag 40 ons echter niet zomaar zonder verdere nuancering in voor.

Stuk van de dankbaarheid

Laten we beseffen dat het gebod - het zesde inclus! - wordt behandeld in het stuk van de dankbaarheid, de heiligmaking dus. De Spreukendichter zegt in hoofdstuk 14:29 dat de lankmoedige groot van verstand is, en dat die haastig is van gemoed de dwaasheid verheft. De vraag is of mijn geduld een wortel mag hebben die reikt tot die goede God Die zoveel geduld met

mij heeft gehad en dat nog steeds voortdurend heeft.

Ik sprak eens een kind van God die tijdens een autorit zei dat hij sinds zijn bekering nooit meer lifters op de weg liet staan. Op mijn vraag naar de reden daarvan zei hij: 'Omdat God mij heeft opgeroepen toen ik dwaalde op de weg die tot het verderf leidt'.

Ik zeg niet dat u dit voorbeeld maar klakkeloos moet navolgen, want het gebeurde in een andere omgeving dan de Randstad. Maar geheiligde zelfkennis is wel een grote genade die tot een 'geheiligd geduld' leidt. Als de Heere dan eens op Zich laat wachten, verbeiden we Hem. Als Hij het nodig acht om Zijn werk te beproeven, wachten we geduldig op Hem, in de wetenschap dat Hij getrouw is en niet zal laten varen het werk dat Zijn hand begon. Als verdrukking ons treft, blijven we geduldig, volharden we in het gebed en verblijden we ons in de hoop (Rom. 12:12).

Geen Jobsgeduld

Ten slotte: we spreken in de volksmond over een 'Jobsgeduld'. Echter, die term kom ik niet in de Bijbel tegen. Wel spreekt Jakobus: 'Zie, wij houden hen gelukkig die verdragen. Gij hebt de verdraagzaamheid van Job gehoord, en gij hebt het einde des Heeren gezien, dat de Heere zeer barmhartig is en een Ontfermer'. Ik vond daar in onze Statenvertaling een opmerkelijke kanttekening bij: 'Dat is, de goede uitkomst, die de Heere aan Job verleend heeft uit al Zijn lijden dat Hij geduldig gedragen heeft' (kanttekening 39). Het gaat niet over Jobs geduld, maar over het geduld van Christus. Daar ligt de grond en de fontein van alle ware geduld. Alles wat uit het geloof niet is, is zonde.

(wordt vervolgd)

Onder Pontius Pilatus...

Maria. En Pontius Pilatus. Weinig hebben deze twee mensen gemeenschappelijk. Wat ze wel gemeenschappelijk hebben, is dat hun beider namen voorkomen in de Twaalf Artikelen. Dat Maria's naam er staat, kun je begrijpen. Maar wat doet die van Pilatus daar?

ds. R.A.M. Visser,
Apeldoorn

... Die geleden heeft onder Pontius Pilatus.

Voor het antwoord daarop gaan we terug naar de laatste dagen van het leven van de Heere Jezus op aarde. De Middelaar werd gevangen genomen in de hof van Gethsémané en naar de hogepriester gebracht. Daar hebben ze bedacht waarom Hij gedood moest worden. Daarna is Hij naar stadhouders Pontius Pilatus gebracht.

De Joden hadden voor doodvonnissen, zoals over de Heere Jezus was uitgesproken, de officiële instantie van de wereldlijke rechter nodig. En dat was in die tijd: Pontius Pilatus. Het was de verantwoordelijkheid en de bevoegdheid van de stadhouder Pilatus om in naam van de keizer van Rome recht te spreken. Achter de persoon van Pilatus verschijnt dus keizer Tiberius. Maar achter de persoon van Tiberius verschijnt uiteindelijk God Zelf!

Aan Hém ontlene ze als 'Gods dienaar' hun bevoegdheid. En dat is belangrijk.

Aardse en hemelse rechter

Wanneer Pilatus een vonnis uitspreekt, hoe krom en onrechtvaardig ook, is dat hoe dan ook een vonnis van de wettig bevoegde overheid, en een vonnis van God Zelf. In Pilatus' oordeel over Jezus klinkt dus het oordeel van God Zelf over Hem. Als we de naam van de aardse rechter Pontius Pilatus horen noemen, dan denken we aan God, de hemelse Rechter. God veroordeelt Zijn Zoon, de Onschuldige. Want zo alleen kunnen Gods kinderen in het gericht van God worden vrijgesproken. Zó alleen begrijpen we het antwoord van de Catechismus, antwoord 38: '...opdat Hij, onschuldig onder den wereldlijken rechter veroordeeld zijnde, ons daarmede van het strenge oordeel Gods, dat over ons gaan zou, bevrijdde'. Wat betekent dat voor ons?

Ieder mens komt bij zijn sterven voor God te staan, de hemelse Rechter. God zal ons

oordelen naar Zijn heilige wet. Dan zijn er maar twee mogelijkheden: óf we zijn schuldig en we worden veroordeeld tot de eeuwige straf (beseffen we de ernst daarvan?), óf de Heere Jezus heeft ook voor ons heel persoonlijk de schuld weggedaan en ons bevrijd van het strenge oordeel van God (kennen we de ruimte daarin?). Omdat de Heere Jezus is veroordeeld door de aardse rechter Pontius Pilatus, spreekt de hemelse Rechter iedereen voor wie Hij Zich vrijwillig heeft laten veroordelen vrij. Horen wij daar al bij, bij de 'ons' van dit antwoord, bij deze onderwijzer en zijn leerling? Weten wij al dat wij dat strenge, rechtvaardige oordeel van God verdiend hebben, dat wij ons de eeuwige dood waardig hebben gemaakt? Wanneer de Heere gaat werken in harten van jongeren en ouderen, dan overtuigt en overbuigt Hij net zo lang totdat de zondaar 'amen' leert zeggen op Gods oordeel over zijn leven. Wat is dat een zegen. Want in die erkenning ligt nu juist de bevrijding. Dan gaan we mét Hem buigen onder dat strenge oordeel van God over ons leven. In die weg openbaart de Heere Jezus Zich in Zijn eeuwige zondaarsliefde door het Woord van Zijn belofte aan ons hart. Achter het recht van God openbaart zich de liefde van God. En de Heilige Geest geeft er de toepassing van aan het hart. Naar de mate van het geloof wordt in ons hart de troost genoten van de vrijspraak, van de vrede met God die alle verstand te boven gaat.

Goddelijke genade

Wat hebben Gods kinderen hier voortdurend onderwijs in nodig! Want de één staat van ver, bevindt in de doorleving van zijn onwaarde en rechteloosheid. De ander is dichterbij gebracht en heeft door oefening en onderwijs wat meer vastheid in het werk van Christus ontvangen. Maar állen delen ze in dezelfde Goddelijke genade, of ze het beseffen of niet, of ze er de troost van ontvangen in het hart of niet: Want Christus heeft ook eens voor hun zonden geleden, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen.

Geldt dat ook u al?

(wordt vervolgd)

Dit is het derde deel in een serie over artikel 4 van de Apostolische geloofsbelijdenis: '...Die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven en begraven, nedergedaald ter helle.'

Docent van 'zijn jongens'

Studeren, studeren, studeren. Dat verlangde ds. A. Vergunst van de studenten die hij in Rotterdam opleidde. Ze moesten hard werken. 'Wie denkt niet klaar te komen met zijn huiswerk moet de tijd dat hij voor de spiegel staat om zich te scheren maar gebruiken om rijtjes of teksten uit het hoofd te leren.'

W.B. Kranendonk,
Amersfoort

Een gedegen opleiding was voor ds. Vergunst noodzakelijk om de gemeenten te kunnen dienen als predikant. Vanaf 1968 tot zijn vertrek in 1981 naar Amerika was hij docent aan de Theologische School. Eigenlijk moesten aanstaande predikanten volgens hem een universitaire opleiding volgen. Maar hij besepte dat dit ideaal te hoog gegrepen was. Daarom probeerde hij de opleiding in Rotterdam 'zoveel mogelijk op niveau te krijgen'. De studenten vroegen zich soms vertwijfeld af wat hun docent daarmee bedoelde. Was 'op niveau' misschien vooral 'zoveel mogelijk stof doornemen'? In ieder geval viel hen op dat ds. Vergunst veel huiswerk opgaf en vooral dikke, pittige boeken liet bestuderen.

Hoewel de structuur van het lesplan van ds. Vergunst voor de studenten niet altijd helder was, wisten ze wel wat de kernpunten voor hem waren. Eerst en vooral wees hij zijn studenten erop dat de prediking de bediening der verzoening is. In elke preek moest de dood in Adam en het leven in Christus worden verkondigd. 'Preken betekent niet dat je een doorwrochte theologische verhandeling geeft, maar dat je verloren zondaren verkondigt dat voor hen in Christus verzoening is te vinden.' Wanneer studenten proefpreken hielden, luisterde ds. Vergunst altijd of de Naam van Christus werd genoemd. 'Als dat niet gebeurt, heb je niet gepreekt', zei hij weleens.

Nadere Reformatie

Een tweede kernpunt voor ds. Vergunst

was de grote aandacht voor de Nadere Reformatie en voor Schotse theologen zoals Gray, Binning, Boston en de Erskines. In zijn lessen dogmatiek waren de "Gereformeerde Dogmatiek" van ds. G.H. Kersten, de "Redelijke Godsdienst" van Wilhelmus à Brakel en de boeken van Alexander Comrie verplichte lesstof. Tegen de studenten zei hij wel: 'De "Viervoudige Staat" van Boston en de "Eigenschappen van het zaligmakend geloof" van Comrie moeten jullie vermalen hebben. Deze boeken zijn van het allergrootste belang voor jullie prediking.' Bij de behandeling van deze theologen liet ds. Vergunst zien dat er tussen deze auteurs accentverschillen waren. Hij wees hen erop dat er

binnen de kaders van Schrift en belijdenis daarvoor ook ruimte moet zijn.

Voor hem waren de studenten 'zijn jongens'. Hij voelde zich aan hen verbonden en kon als een vader met hen omgaan. Dat betekende overigens niet dat hij altijd zacht en vriendelijk was. Behalve dat hij maximale inzet van hen vergde en luiheid hard aanpakte, kon hij studenten met 'vroegtijdige domineesallures' in ronde bewoordingen duidelijk maken dat ze zich niets moesten verbeelden en dat ze nog maar leerjongens waren.

In de ruim twaalf jaar dat ds. Vergunst aan de Boezemsingel doceerde, werkte hij vooral samen met ds. K. de Gier. Hoezeer hij karakterologisch van de rector verschilde, het viel curatoren en studenten op dat deze twee docenten uitstekend met elkaar overweg konden. Ds. De Gier zei bij het zilveren ambtsjubileum van ds. Vergunst: 'Onze karakterverschillen zijn geen scheiding. Integendeel. Ik dacht dat ze ons juist immer samenbinden.' Ongetwijfeld zal daarbij hebben meegespeeld dat ds. De Gier als rector zijn medebroeder de ruimte gaf om 'soepel' om te gaan met het lesrooster en het lesprogramma. Zo wist ds. De Gier wel dat ds. Vergunst de studenten van tijd tot tijd een preekschets liet maken, terwijl het vak homiletiek niet in zijn portefeuille zat.

Curatorium

Net als ds. G.H. Kersten observeerde ds. Vergunst vaak jonge ambtsdragers of zij mogelijk ooit de gemeenten als predikant konden dienen. Soms kon hij zo'n jonge broeder onder vier ogen nemen om hem te vragen of hij een verlangen had tot het predikambt. Bij de toelatingsgesprekken door het curatorium keek hij er met intens verlangen naar uit dat er mannen werden toegelaten. Niet altijd kon hij zich vinden in de beslissing van het curatorium en soms maakte hij dat op niet mis te verstane wijze de curatoren bekend. Hoewel ds. Vergunst soms vragen had aan het curatorium, had hij geen vragen bij het curatorium. In De Saambinder schreef hij vijf artikelen waarin hij zich onomwonden uitsprak voor de bestaande toelatingsprocedure. Hij liet merken met vele anderen bedroefd te zijn dat vele kansels soms jaren leeg bleven. Maar dat was voor hem geen reden om de instelling van het curatorium ter discussie te stellen. In plaats daarvan stelde hij de klemmende vraag: 'Schort het niet veelal aan het gebed?'

(wordt vervolgd)

De dierbaarheid van Christus

‘U dan, die gelooft, is Hij dierbaar’.

1 Petrus 2:4-8

Petrus gaat in dit gedeelte over op een andere beeldspraak. Hij gebruikt het beeld van een hoeksteen en levende stenen. Christus is de levende Steen. Hij is de Opstanding en het Leven! Hij is het Leven en geeft het leven.

ds. M. Karens,
Middelburg

De lezers van zijn brief zijn door wedergeboorte en de geloofsband met Christus levende stenen geworden. Ze worden gebouwd tot een geestelijke tempel en heilige priesters. Ze maken deel uit van het bouwwerk, waarvan God Zelf de Bouwmeester is (Ps. 89:1). Petrus gebruikt hierbij een aanhaling uit de rol van Jesaja (Jes. 28:16). Gods kinderen en hun offers (goede werken) zijn alleen God aangenaam door Jezus Christus (vers 5b). De Bruid heeft beleefd en beleden: Ik ben zwart, doch lieflijk!

De Heere, de Kurios

De apostel schrijft verder over de dierbaarheid van de Heere Jezus. Wat had deze Simon Bar-Jona daar veel van geleerd! Hoewel, niet alles op één dag. Maar

als iemand wist hoe dierbaar Jezus was, dan was het Petrus wel! Hij schrijft: ‘U dan, die gelooft, is Hij dierbaar’ (vers 7). Hij, dat is de Heere, de Kurios, Jezus Christus. Hij is uitverkoren en dierbaar bij Zijn Vader. Hij wordt het grote Voorwerp van het geloof, de hoop en de liefde van Zijn volk. Hij wordt hun dierbaar, kostbaar, eervol. Hij neemt in hun hart de allerhoogste plaats in!

Een heel belangrijke vraag: wie zijn deze u? Letterlijk: u, de gelovenden. Het staat in de tekst tegenover de ongehoorzamen. Ongeloof is dus altijd-maar-ongehoorzaam-zijn! Voor de ongehoorzamen, die Christus verwerpen, afwijzen, zich aan Hem stoten, is Hij de Steen des aanstoots, de Rots der ergernis. Er zijn maar twee mogelijkheden. U gelooft en Hij is u dier-

baar geworden óf u gelooft niet en Hij betekent niets voor u.

Amen zeggen

‘Het geloof is een genade die Jezus Christus op een zeer hoge prijs stelt’ (Comrie). Weet u hoe Christus voor de ware gelovige dierbaar wordt? In de wedergeboorte gaat het geloof geloven wat het Woord van God zegt. De zondaar gaat geloven Wie God is in Zijn algenoegzaamheid, maar ook wie ik ben in mijn vloekwaardigheid en strafwaardigheid. Het geloof leert aanvaarden naar het rechtvaardig oordeel van God tijdelijke en eeuwige straffen verdiend te hebben. Het geloof leert amen zeggen op mijn rechtvaardige oordeel.

Als echter door de Geest het geloofsoog geopend wordt voor de dierbaarheid van Jezus, dan wordt de ziel overreed van de noodzaak om door Hem gezaligd te worden. Dan wordt deze Jezus voor zo’n ziel dierbaar in Zijn Persoon en in Zijn werk. Ja, Hij wordt dierbaar in alles! Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk!

De beslissende vraag is: Wat dunkt u en wat dunkt jou van deze Christus?

(wordt vervolgd)

Vragen

- Hoe wordt de Heere Jezus genoemd in dit gedeelte?
- Wat betekent het woord ‘dierbaar’?
- Verklaar naar aanleiding van vers 7 de volgende uitdrukking: ‘Een mens is verlegen met Jezus óf verlegen om Jezus’.
- Ongeloof is ongehoorzaamheid! Eens of oneens? Licht je antwoord toe.

Het gaat om onderwijzen

Er zijn veel ideeën over wat goed onderwijs is. Een populaire opvatting is dat goed onderwijs vooral rekening houdt met de belevingswereld van leerlingen en daarbij aansluit.

Werkgroep
Onderwijs KGJO

Bestuurder R. Toes, van het Wartburg College voor reformatorisch voortgezet onderwijs in Rotterdam en Dordrecht, kijkt daar echter anders tegenaan. Eind vorig jaar schreef hij: "Geloof in onderwijs". In het vorige artikel gingen we al op dit boek in. Goed onderwijs zal volgens Toes vaak gaan over vragen die een leerling zelf niet zou stellen. Het verlegt grenzen, het heeft te maken met gezag en met goed kunnen uitleggen en met overdracht van waarden en normen. Heb je een boek nodig om te weten wat goed onderwijs is? Dat kan geen kwaad. Ook Toes weet dat goed onderwijs bepaald niet vanzelfsprekend is. Hij ziet een aantal bedreigingen van goed onderwijs en zet daar tegenover wat goed onderwijs is.

- Er is de drang vanuit de samenleving om allerlei problemen bij het onderwijs neer te leggen en om daar veel tijd voor te claimen. Van obesitas tot armoedebestrijding enz. Goed onderwijs daarentegen beperkt zich tot kerninhouden die van blijvend belang zijn.
- Er ligt druk op presteren en excelleren, op het direct vervullen van wensen. Goed onderwijs daarentegen is dat de oudere generatie aan de jongere generatie waarden en normen, kennis en vaardigheden overdraagt. Scholen

willen vaak de wereld winnen met hun onderwijs. Besteden we echter wel aandacht aan de ziel? Wat baat het om de wereld te winnen en schade aan de ziel te lijden? Het moet ook gaan om 'trage' vragen: wie ben ik en wat wil de Heere met mijn leven? Die vragen zijn belangrijker dan klinkende resultaten.

- Er is overdreven aandacht voor maatwerk en individualisering. Het gaat echter niet primair om het volgen van een keuzemenu, maar om de culturele erfenis die op de jeugd wordt overgedragen. Niet alleen het individuele, ook het collectieve is belangrijk.
- Toekomstgerichtheid. We kunnen ons concentreren op de problemen van dit moment (denk aan milieuproblemen). Maar het moet ook gaan om het inleiden in kennis die door vakken wordt overgedragen. Leren denken in verschillende vakken werkt disciplinerend.
- Er ligt een horizontaal accent op drie hoofddoelen: kwalificering (gericht op kennis en vaardigheden), socialisering (leren hoe we samen moeten leven) en subjectivering (jenzelf als persoon leren kennen en gedragen). Het is goed om met deze doelstellingen bezig te zijn, maar dan wel zo 'dat dit in dienst staat van het dienen van God volgens Zijn Woord'.

- Ons veelvuldig gebruik van ICT kan een verstoring zijn van het onderwijs. Iedereen weet dat ICT naast een handig hulpmiddel ook een geweldige verstrooiing van de aandacht betekent. Goed onderwijs blijft een zaak van concrete ontmoeting en heldere instructie.
- Je kunt een leraar vooral zien als coach en begeleider. Toes waarschuwt daar echter tegen. Een leerkracht zal op z'n tijd coachen en begeleiden, maar hij is toch vooral iemand van gezag, iemand die meer weet en die dat ook helder en gestructureerd kan overdragen. Het verhaal van de docent moet in de eerste plaats het verhaal uit de Bijbel zijn, het verhaal van geloof, hoop en liefde, van zonde, genade en verlossing. Het verhaal van de docent hoeft niet per se leuk te zijn. De leerling moet leren 'reiken' (moeite doen).

De visie van dr. Toes op het belang van de geschiedenis kunnen we grotendeels onderschrijven. Kennis van de geschiedenis levert veel inzichten op. Vaak zijn dat echter ook inzichten die met elkaar in strijd zijn of die na enige tijd weer veranderen.

Geloof in lesgeven

Het deel van het boek van Toes dat gaat over het belang van onderwijzen, bevat een enthousiast betoog waarin het waardevolle van onderwijzen goed uit de verf komt. Dit onderstreept het belang van het beroep van leraar! Tegelijkertijd zijn er andere visies op onderwijs die het betoog van Toes aanvullen of nuanceren. De Amerikaan David Smith schreef vorig jaar "Geloven in lesgeven". Smith stelt dat lesgeven niet een neutrale bezigheid is, maar doortrokken moet zijn van onze christelijke uitgangspunten. Zijn boek is een mooie illustratie van hoe een goede leraar dit kan invullen.

Een wat andere benadering vinden we bijvoorbeeld bij prof. Gerard Westhoff. Toes legt het accent op onderwijzen. Westhoff vindt dat leren door handelen plaatsvindt. In zijn visie is onderwijs zeker nodig, maar is dat slechts een klein stuk van het uiteindelijke resultaat. De leerling moet zelf intensief aan de bak, anders komt het niet goed.

Toes zal zeggen: Dan moet er wel een goede leraar zijn die daar leiding aan geeft. En zo is het ook! Het gaat om vorming, onderwijzen én om leren.

(wordt vervolgd)

Reacties: p.kieviet@versluijsschool.nl

Ds. C. Sonnevelt 40 jaar predikant

Kerkenraad
Alblasserdam

In het jaar van de watersnoodramp, 1953, werd op 18 september in huize Sonnevelt een gezonde zoon geboren. Dat hij op 18 februari 2021 mocht gedenken 40 jaar dienaar des Woords te zijn in het kerkverband dat hem lief is, mag wel een wonder heten.

Mevrouw en
ds. Sonnevelt

Toen hij zeven jaar was, overkwam hem een ernstig ongeluk, waardoor hij enkele dagen in kritieke toestand in het ziekenhuis lag. In zijn middelbareschoolperiode leek het er niet op dat hij in 1978 aangenomen zou worden op de Theologische School van de Gereformeerde Gemeenten. Hij ontwikkelde zich meer tot een vurig aanhanger van het revolutionaire socialisme dan van de bevindelijke waarheid. De HEERE heeft hem echter vanuit de gelijkenis van de verloren zoon stilgezet en laten zien dat het 'lief zijn voor elkaar' van het socialisme niet de ware liefde was. Hij werd een arme, verloren zondaar voor God, die ging zoeken naar een middel om de welverdiende straf te ontgaan. Het was een onuitsprekelijk wonder voor hem toen de Heere Zijn Zoon als schuldovernemende Borg en Middelaar aan hem openbaarde.

Naar Nigeria

Sonnevelt rondde zijn theologiestudie aan de universiteit van Utrecht tegelijkertijd af met de opleiding aan de Theologische School in Rotterdam. Op 18 februari 1981 werd hij in Zeist door ds. J.J. van Eckeveld

'Want ik heb niet
voorgenomen iets te weten
onder u, dan Jezus Christus
en Dien gekruisigd.'

bevestigd als zendingspredikant en deed hij 's avonds intrede met de woorden uit Jesaja 11 vers 10: 'Want het zal geschieden ten zelve dage, dat de heidenen naar den Wortel van Isaï, Die staan zal tot een banier der volken, zullen vragen, en Zijn rust zal heerlijk zijn'. Hij werd uitgezonden naar de Izi's in Nigeria. Daar heeft hij de jonge kerk mogen dienen en een bijdrage mogen leveren aan de opleiding van evangelisten en predikanten. Nog steeds heeft de ondersteuning van de zusterkerken in Nigeria de liefde van zijn hart. Na negen jaar keerde hij terug naar Nederland en nam het beroep aan van Krimpen aan den IJssel, waar hij op 29 augustus 1990 werd bevestigd. In 1995 leidde de weg naar Veenendaal. De negenjarige ambtsperiode daar werd bijna een jaar onderbroken voor het werk onder het Joodse volk in Israël. Deze 'beminden om der

vaderen wil' hebben namelijk een bijzondere plaats in zijn hart. In 2004 volgde hij de roep uit het Canadese Lethbridge op. Het vertrek naar Canada bracht een zwaar offer met zich mee, omdat de oudste kinderen in Nederland bleven. Toen hij in 2012 bevestigd werd in Krabbendijke bleef een dochter met haar gezin in Canada achter. In Krabbendijke werd hij in 2016 benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Karakteristiek voor ds. Sonnevelt is dat hij de verdienste daarvan vooral toeschrijft aan zijn vrouw en niet aan zichzelf.

Naar Alblasserdam

Op 10 juli 2018 vond de bevestiging plaats in de gemeente van Alblasserdam door wijlen ds. B. van der Heiden. Die avond deed hij intrede met de woorden uit 1 Korinthe 2 vers 2: 'Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u, dan Jezus Christus en Dien gekruisigd'. Deze tekst is tot op heden de kern van de boodschap die hij met de liefde van zijn hart zondag aan zondag mag verkondigen. Ds. Sonnevelt heeft van de Heere veel gaven gekregen voor de verkondiging van het Woord. Hij maakt deel uit van het deputaatschap Bijbelverspreiding. Daarvoor gaat hij één keer per jaar naar Ghana. Via een conferentie voor evangelisten en ambtsdragers vindt dan toerusting plaats. De strijd tegen abortus heeft een bijzondere plaats in het leven van dominee en mevrouw Sonnevelt. Hun dochter Maaïke en haar man Nick zetten zich in Canada fulltime in voor de strijd tegen het doden van het ongeboren kind. De Stichting Joseba in Nederland ondersteunt dat vrijwilligerswerk in Canada.

Tijdens de herdenkingsdienst op 20 februari bediende ds. Sonnevelt het Woord uit 2 Timotheüs 4 vers 16-18. Het thema was: een herdenking die eindigt in aanbidding. De drie punten waren: een eenzaam strijden, een dankbaar belijden en een gelovig verbeiden. Na de dienst werd hij toegesproken door ds. W.J. Karels, digitaal door ds. Ebeke uit Nigeria en ds. Zadok uit Israël, en tenslotte door ouderling Van der Wal. Deze liet de dominee toezingen Psalm 119 vers 9. De kleinkinderen van ds. Sonnevelt uit Canada zongen hem digitaal Psalm 72 toe.

Wat een voorrecht dat hij al 40 jaar in Gods Koninkrijk mag arbeiden. We wensen hem toe dat hij de gemeente van Alblasserdam en het geheel van het kerkverband nog vele jaren mag dienen en dat zijn arbeid voor velen tot eeuwige zegen mag zijn, om de verdienste van Christus.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Zwolle,
ds. M. Joosse te Ede.

Bedankt:

Voor Lisse,
ds. M. Joosse te Ede;
Voor Scherpenzeel,
ds. B. Labee te Veenendaal.

AFSCHIED DS. P. MULDER

Na een periode van bijna acht jaar in de gemeente Tricht-Geldermalsen gestaan te hebben, zal onze geliefde predikant ds. P. Mulder op zondag 21 maart afscheid nemen. Dit in verband met het aannemen van het beroep naar Leiderdorp. De afscheidsdienst wordt gehouden in ons eigen kerkgebouw, Laan van Leeuwenstein 10 te Geldermalsen; aanvang 19.00 uur.

Namens de kerkenraad,
B. Stam, 2^e voorzitter
J. Versloot, scriba

VERSLAG VERGADERING

CLASSIS RIJSSSEN 6 FEBRUARI 2021

Ds. P.D. den Haan opent de vergadering op de gebruikelijke wijze. De gemeenten zijn volgens de lastbrieven wettig vertegenwoordigd door vier predikanten, vijftien ouderlingen en een diaken. Deze laatste krijgt keurstem. De gemeenten Arnhem en Enter zijn met kennisgeving afwezig vanwege de coronaproblematiek. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses: ds. A. Schreuder, assessoren: ds. A.A. Brugge en ds. P.D. den Haan, 1^e scriba: K.H. de Heer, 2^e scriba: F. van Toor, quaestor: Z. Klaasse. De notulen van de classisvergadering van 6 september 2019 worden zonder wijziging goedgekeurd en vastgesteld.

Er zijn geen ingekomen stukken.

Op verzoek van de Generale Synode 2019 wordt er een voorbereidingscommissie benoemd die in voorkomende gevallen een appelzaak voorbereidt ter bespreking op de classisvergadering. De vergadering gaat akkoord met het voorstel van het moderamen. De commissie zal bestaan uit ds. A.A. Brugge, ds. P.D. den Haan en de ouderlingen K.H. de Heer, Z. Klaasse en A.C. Kooijman. Daarnaast worden benoemd ds. A. Schreuder en de ouderlingen A.H. Keurhorst, A.J. Stufken, M.W. van Winkelen en J. Baan.

Vervolgens wordt een college van visitatoren benoemd. Het voorstel om deze te laten bestaan uit de predikanten en de ouderlingen uit het moderamen wordt aangenomen. Er is een rapport van de door de classis ingestelde commissie 'Emmen' die onderzocht heeft of het evangelisatiewerk te Emmen kan worden ondergebracht bij een Classicale Evangelisatie Commissie (CEC). De vergadering gaat akkoord met de overdracht van de ondersteuning van het werk te Emmen naar een CEC, die zal bestaan uit de broeders M.W. van Winkelen (voorzitter), A.H. Keurhorst, J. van 't Hul, G.B. Guis, J. Karels en H.J. Roosink, aangevuld met twee adviseurs: C. van Drunen en G. Baan. Vanuit de vergadering wordt aangeraden om ook vrijwilligers uit andere gemeenten bij dit werk te betrekken. Ook is er een verslag van werkzaamheden in Emmen. Hierover zijn geen vragen.

Naar aanleiding van het jaarrapport 2020 van de Raad van Advies van Sirjon wordt gevraagd naar de kerkelijke achtergrond van de medewerkers. Vanwege de privacywetgeving kan dit echter niet meer vermeld worden. Het rapport wordt voor kennisgeving aangenomen.

Er zijn verslagen van de afgelegde visitaties in negen classisgemeenten. Er wordt gevraagd naar de vermelde zorgen rond de reiskosten van schoolgaande kinderen in de gemeente Enschede. Dit is inmiddels in overleg met de Jacobus Fruytier scholengemeenschap opgelost.

Er is een verzoek van de Rijssense gemeen-

ten om bij de kerkvisitatie het 'inzien en ondertekenen van de boeken' te heroverwegen. Volgens het vernieuwde reglement is dat niet meer vereist. Wel worden er vragen gesteld naar het beheer van de kerkelijke administratie. Enkele onduidelijkheden zullen aan het deputaatschap Kerkrecht worden voorgelegd, alsmede de vraag of het kleine visitatieboekje kan worden herdrukt.

De gemeente Doetinchem stelt de vraag aan de orde of ook de Gereformeerde Gemeenten een kerkelijke schuldenkenning kunnen uitspreken aan de Joodse gemeenschap omdat de kerk niet heeft gesproken naar aanleiding van de Jodenvervolging in de Tweede Wereldoorlog. Na bespreking wordt besloten dat hier op de septembervergadering over wordt doorgesproken en dat daarbij ook het standpunt van het deputaatschap voor Israël wordt betrokken.

Er wordt gestemd over de afvaardiging naar de PS Oost op 20 mei. Als predikant worden afgevaardigd: ds. A.A. Brugge, ds. P.D. den Haan, ds. S.W. Janse en ds. A. Schreuder. Ds. R.A.M. Visser is secundus. Als ouderlingen worden afgevaardigd de broeders K.H. de Heer, A.H. Keurhorst, Z. Klaasse en F. van Toor. Secundi voor de ouderlingen zijn de broeders J. van Garderen, D. Visser, J. van 't Hul en H. Baan.

Bij de rondvraag meldt Beekbergen de voortgang van de nieuwbouw. Op de biddag hoopt men het nieuwe kerkgebouw in gebruik te nemen. Deventer wordt aangewezen als roepende kerk voor de volgende classisvergadering, op 3 september. De voorzitter dankt de aanwezigen; er mocht in broederlijkheid vergaderd worden. Hij vraagt ouderling W. Slingerland van de roepende kerk Beekbergen te eindigen.

F. van Toor, 2^e scriba

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 265; Scriba en regeling preekbeurten gemeente Ridderkerk-Slikkerveer is nu: J.E. Simonse, Bernhard Zweersstraat 10, 2983 BB Ridderkerk; tel. 0180-413236, e-mail: simonsekerk@kliksafe.nl

Kerkdiensten

Deze kerkdiensten zijn fysiek alleen toegankelijk voor eigen gemeenteleden onder de geldende maatregelen

ZONDAG 7 MAART 2021

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens;

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 15.30 uur ds. J.W. Verweij; Alphen a/d Rijn 15.00 uur stud. M.G. van Middendorp; Amsterdam 17.00 uur ds. M. Joosse; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. R.A.M. Visser; Arnhem 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Barendrecht 15.30 uur ds.

A.T. Huijser; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 14.00 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur stud. M.G. van Middendorp; Berkenwoude 10.00 en 19.00 uur ds. H. van der

Heiden; Bodegraven 10.00 uur ds. J.W. Verweij en 19.00 uur ds. G.J. Baan; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.00 en 16.00 uur stud. M. Boersma; Brakel 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 14.30 en 19.00 uur ds. A. Verschuure; De Valk-Wekerom 9.30 en 15.00 en 18.30 uur ds. B.J. van Boven; Delft 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Den Haag-Scheveningen 10.00 uur ds. J.J. van Eckeveld en 19.00 uur ds. H. Brons; Den Helder 18.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Deventer 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Dinteloord 14.30 uur ds. W. Silfhout; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. W.A. Zondag; Eindhoven 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Elspeek 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 18.00 uur (H.D.) ds. D.W. Tuinier; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 14.30 uur ds. S.W. Janse; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Goes 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.00 uur ds. G. Clements; Goudswaard 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; 's-Gravenpolder 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 18.00 uur ds. S. Maljaars; 's-Gravensande 16.00 uur ds. M.H. Schot; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.30 uur ds. W.J. Karels; Herkingen 14.30 uur ds. G. Pater; Hilversum 10.00 en 16.00 uur ds. W. Visscher; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. S. Maljaars; Hoofddorp 9.30 en 16.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Hoogeveen 19.00 uur ds. A. Schot; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 17.00 uur ds. J.J. van Eckeveld; Kampen 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. D.W. Tuinier; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 18.30 uur ds. G. Beens; Kortgene 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. M. Karens; Leerdam 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Lelystad 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Lisse 10.00 uur ds. G.W.S. Mulder en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Meeuwen 14.30 uur ds. C. Hogchem; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. E. Bakker; Melissant 14.30 uur ds. M. Blok; Middelburg-Centrum 18.30 uur stud. P.J. de Raaf; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. C. Harinck en 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Middelhamis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 18.30 uur ds. W. Visscher; Moerkapelle 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. M.H. Schot; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 18.30 uur ds. C. Harinck; Nieuwe-Tonge 10.00 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Nijkerk 9.30 en 14.30 uur ds. M. Joosse; Nisse 14.30 uur ds. P.C. Vlot; Nunspeet 9.00 en 11.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur (H.D.) ds. W. Silfhout; Oosterland 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Oostkapelle 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A.A. Brugge; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Opperdoes 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 9.30 uur ds. K. Boeder; Oude-Tonge 15.30 uur ds. C. Sonneveld; Poortugaal 14.30 uur ds. G.J. Baan; Puttershoek 19.00 uur

ds. W.A. Zondag; Rhenen 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. M.L. Dekker en 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 14.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur stud. J. Beens en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. W. Silfhout en 19.00 uur ds. L. Blok; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 9.00 en 11.15 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 15.00 en 18.30 uur stud. L. van der Kuijl; Sliedrecht 9.00 en 11.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 15.30 uur ds. P. Mulder; Spijkenisse 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; Sprang-Capelle 16.30 uur ds. M.L. Dekker; Stolwijk 19.00 uur stud. M. Boersma; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 14.30 uur (H.D.) ds. A. Schreuder en 19.00 uur (H.D.) ds. K. Boeder; Tholen 10.00 uur ds. S. Maljaars en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 uur ds. A. Vermeij; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veenendaal 9.30 (H.D.) en 15.00 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; Waarde 9.30 en 18.00 uur stud. J. Beens; Werkendam 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Wierden 15.00 uur ds. K. Boeder; Woerden 18.30 uur ds. B. Labee; Wolphaartsdijk 9.30 en 14.00 uur stud. P.J. de Raaf; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 19.00 uur ds. W. Harinck; Zoetermeer 16.00 uur ds. H. van der Heiden; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

DINSDAG 9 MAART 2021

Dirksland 19.00 uur ds. K. Boeder.

WOENSDAG 10 MAART 2021 BIDDAG

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Alblasserdam 9.30 uur en 16.30 uur ds. C. Sonneveld en 14.00 uur ds. W.J. Karels; Amersfoort 14.00 en 19.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 14.30 en 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 19.30 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg en 19.30 uur ds. H.A. van Zetten; Barneveld-Centrum 9.30 en 14.00 (H.D.) en 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 14.00 en 19.30 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 en 15.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 uur stud. M. Boersma en 15.30 uur stud. M.G. van Middendorp; Berkenwoude 10.00 uur ds. W. Visscher en 19.00 uur ds. W. Silfhout; Bodegraven 10.00 uur stud. P.J. de Raaf en 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Brakel 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi en 14.30 uur ds. C. Hogchem; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 19.00 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 9.30 uur ds. L. Blok en 14.30 uur ds. A. Verschuure en 19.00 uur ds. A.T. Huijser; De Valk-Wekerom 9.00 en 11.30

en 14.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 10.00 uur ds. R.A.M. Visser; Doetinchem 9.30 en 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Elspeek 10.00 en 19.00 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Enkhuizen 14.30 en 19.30 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. A.A. Brugge en 19.00 uur ds. M.L. Dekker; Enter 15.00 uur ds. M.L. Dekker; Ermelo 14.30 en 19.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.00 en 19.00 uur ds. J. Schipper; Goes 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 14.30 en 19.30 uur ds. L. Blok; Goudswaard 10.00 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Haamstede 19.00 uur ds. C. Harinck; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.30 uur ds. W.J. Karels en 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Hoedekenskerke 14.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Hoogeveen 9.30 uur stud. J. Beens; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 16.30 uur ds. W. Harinck; Kampen 9.30 en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Katwijk aan Zee 10.00 en 15.00 uur stud. L. van der Kuijl; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 18.30 uur ds. G. Beens; Kortgene 15.00 uur ds. S. Maljaars; Krabbendijke 9.00 en 11.30 en 15.30 en 19.00 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 9.30 uur ds. M. Blok en 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Leerdam 10.00 uur ds. K. Boeder en 19.00 uur stud. P.J. de Raaf; Leiderdorp 14.30 en 19.30 uur stud. M. Boersma; Lelystad 14.30 uur ds. D.W. Tuinier en 19.30 uur ds. A. Vermeij; Lisse 19.30 uur ds. W.A. Zondag; Meliskerke 9.30 uur ds. C. Harinck en 14.30 uur ds. M. Blok; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 14.30 en 19.00 uur ds. C.J. Meeuse; Mijdrecht 14.00 en 19.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Moerkapelle 14.30 uur ds. W.A. Zondag en 19.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Nieuw-Beijerland 9.30 en 16.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 en 14.00 uur ds. A.J. de Waard en 19.30 uur ds. M. Karens; Nieuwerkerk 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Nijkerk 14.30 en 19.30 uur ds. G. Pater; Nisse 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Nunspeet 9.00 en 11.30 en 15.30 en 19.30 uur ds. A. Schot; Oosterland 14.30 uur stud. P.J. de Raaf en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Oostkapelle 9.30 uur ds. H. Brons en 15.30 uur ds. J. IJsselstein; Opheusden 10.00 en 19.00 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Oudemirdum 14.00 en 19.00 uur stud. J. Beens; Rhenen 9.30 en 14.30 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.00 en 11.30 en 18.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. J. van Rijswijk en 19.30 uur ds. M.H. Schot; Rijssen-Noord 9.30 en 19.00 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 19.00 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 en 14.30 en 19.00 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 9.30 uur ds. J.W. Verweij en 14.30 uur ds. G.W.S. Mulder en 19.00 uur stud. L. van der Kuijl; Rotterdam-Centrum 15.00 en 19.45 uur ds. J.W. Verweij; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-

Zuidwijk 14.00 en 16.30 en 19.00 uur ds. G.J. Baan; Scherpenzeel 10.00 uur ds. G. Pater en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Sliedrecht 9.30 en 14.30 en 17.00 uur ds. A.T. Huijser; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. H.J. Agteresch en 18.45 uur ds. B. Labee; Terwolde - De Vecht 14.00 en 19.00 uur ds. K. Boeder; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 14.00 en 19.00 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 uur ds. H. van der Heiden en 14.30 uur ds. G. Beens en 19.00 uur ds. M. Joosse; Utrecht 10.00 en 19.30 uur ds. W. Harinck; Veendaal 9.30 en 15.00 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 15.00 en 19.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. M. Karens; Waarde 9.30 uur ds. G.J. Baan en 18.30 uur ds. M. Blok; Waardenburg 14.30 uur ds. W. Mouw en 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Wageningen 14.30 en 19.30 uur ds. H. van der Heiden; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Woerden 10.00 en 19.00 uur stud. M.G. van Middendorp; Wolphaartsdijk 9.30 en 18.00 uur ds. J.B. Zippro; Yerseke 9.30 en 14.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 uur ds. J.B. Huisman; Zwijndrecht 9.30 en 15.00 en 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

DONDERDAG 11 MAART 2021

Dinteloord 10.00 uur ds. B. Labee en 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. W. Visscher; Oostburg 10.00 en 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Oosterend 19.00 uur ds. C.A. van Dieren; Poortugaal 19.30 uur ds. A. Verschuure; Terneuzen 14.30 en 19.00 uur ds. J.B. Zippro.

VRIJDAG 12 MAART 2021

Nieuwe-Tonge 14.30 uur (huw.bev.) ds. G. Pater; Ooltgensplaat 13.00 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld; Ridderkerk-Slikkerveer 18.30 uur (huw.bev.) ds. J. van Rijswijk.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 7 MAART 2021

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.00 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 11.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

WOENSDAG 10 MAART 2021 BIDDAG

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2) 19.30 uur evang. G. Baan; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 19.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 19.00 uur evang. S. de Visser; Tilburg (Offenbachstraat 105) 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw overwinning?
1 Korinthe 15 vers 55

Bedroefd geven wij u kennis dat de HEERE uit ons midden heeft weggenomen onze geliefde tante en oudtante

Martina Louisa van den Ende - Reuvers

~ Tante Tineke ~

weduwe van Jan van den Ende

in de leeftijd van 77 jaar.

Marco en Daniëlle
Sandra en Henry
Sijmen, Aaron, Norah

Johan en Ina
Franciska en Albert-Jan
Marianne en Aart
Erika en Mark
Marijke en Jan
Ellen en Jaco
Carina en Daniël

en achterneefjes en -nichtjes

Geldermalsen, 24 februari 2021

Correspondentieadres:
J. van den Ende
Monsterweg 49
4454 AA Borssele

Wij zouden het waarderen als wij uw bliken van meeleven per post mogen ontvangen.
De begrafenis heeft woensdag 3 maart, na een rouwdienst in de Bethelkerk in Geldermalsen, plaatsgehad op de Algemene Begraafplaats, Lange Akker in Geldermalsen.

Voor de lijdenstijd

J. van 't Hul

Langs de weg naar Golgotha

Portretten uit het lijdensevangelie

Dit boek beschrijft de personen langs de kant van de weg naar Golgotha, van de jongen met de linnen lijfrok tot en met Jozef van Arimathéa, de begrafenisverzorger. Zij zagen hoe de Schrift vervuld werd.

Geb.
125 blz.
12,50

Bezoek onze webshop
gebrkoster.nl

Gebr. Koster
Nairacstraat 17, Barneveld
tel. 0342 - 41 69 86

verkrijgbaar bij de boekhandel

In plaats van kaartjes

In ons verdriet om het heengaan van mijn innig geliefde man, onze lieve zorgzame vader, opa en overgrootvader

Reinder Groen

mochten wij uw hartelijke medeleven ondervinden.

Met verwondering hebben we gezien welk een grote plaats hij in veler leven mocht innemen. Dit welgemeende medeleven, in welke vorm dan ook, heeft ons bemoedigd en getroost.

Namens mijn kinderen en kleinkinderen betuig ik u mijn welgemeende dank.

Alie Groen - Boeder

Oudemirdum, maart 2021

Troost door genade - Catechismusverklaring van ds. J.J. van Eckveld -
van € 59,95 voor € 14,99 -
Actie geldig t/m 31 maart
www.deboekenhoeve.nl

Laatste preken v JC Philpot 1-2 à €12,50
William Gadsby 1-3 à €12,50
Preken van John Kershaw 1+2 à €32,50
En meer! hetbraambos.nl 078-6933783

**MOOIE COLLECTIE ORGELS
VAN DIVERSE MERKEN
RUIME ERVARING IN
ZAAL- EN KERKORGELS**

**VERTROUWDE
KLANKEN...**

Stolk Orgels

NIUWERKERK AAN DEN IJSSEL KRABBENDIJK
VRIJHEIDSLAAN 55 OOSTPOLDERWEG 15
2912 EA NIUWERKERK A/D IJSSEL 4413 NN KRABBENDIJK

TEL. 0180 31 56 52 | WWW.STOLKORGELS.NL

**Wordt dealer
en ga voor puur.**

Mail Daan
Blankestijn via
daan@agicon.nl

Meer weten?
Bel 06 12 02 24 87.

Gezond, natuurlijk
en heerlijk zacht van
smaak.

Glutenvrij en rijk
aan Vitamine B en
mineralen.

Ga naar
boekweitthee.nl

**Boekweit
THEE**

**Je opleiding
wordt betaald
door Cedrah!**

**Denk jij na over
een carrièreswitch?**

Maak de overstap naar de zorg!

**Wil jij graag van betekenis zijn
voor de ander? Welkom bij Cedrah!**

Teus

Louise

Oud-baggeraar Teus en voormalig kapster Louise gingen je al voor! Nieuwsgierig? Scan de QR-codes en bekijk de video's!

Meer info? Kijk op
werkenbij.cedrah.nl.

Cedrah
Wonen • Zorg • Diensten

JOH.DEHEER
toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
PIANO SPECIALIST**
www.johdeheer.nl

Leegwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

begrafenisverzorging
Den Hollander

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingen
☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

PSALMEN CD / USB
ARTHURDEJONG.NL

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

PH. VAN DER LEER

Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641

E info@phvanderleer.nl

M 06 - 46376232

W www.phvanderleer.nl

Bed & Breakfast No35 in ELSPEET

Landelijke B&B met terras, max. 2 pers.

Ook mogelijk, boeken zonder ontbijt!

KADOTIP: geef Kadobon B&B No35

T. 0633010623 / www.bb35elspeet.nl

T.h.: ruime BOVENVERDIEPING, ca 70 m²,
voor 1 pers. Kamer, keuken, sl.kamer,
berging. Badkamer met 1 andere huurster.
In Kootwijkerbroek. Info: 06-45403584

MARIAN HOEDEN

in Kootwijkerbroek is weer open!

De winkel is klaar voor het nieuwe seizoen
met een grote unieke collectie hoeden,
tassen en accessoires.

Van harte welkom!

Kijk op www.marianhoeden.nl
of bel/app 0342-221502.

Acidophilus Plus (NeoLife):

probioticum - ondersteunt een goede
darmwerking, verhoogt de weerstand
tegen ongunstige bacteriën en
schimmels. Maart-aanbieding.

Kommie 0634826766

www.naturalhealthproducts.nl

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

HUIB RUIJGROK

ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve
en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- executele en
conflictbemiddeling

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden

T 0344 745 104

M 06 19452290

info@huibruijgrok.nl

www.huibruijgrok.nl

Herken jij talent?

Waardenvolle
zorg

Je bent een **verbinder** die op een
inspirerende en coachende wijze
leiding geeft aan een lerende
organisatie. Word jij onze **manager HR?**

Meer weten?

🕒 1 fte

📍 Barneveld

☎ 06 37 18 40 23

🌐 werkenbijadullam.nl

Adullam
gehandicaptenzorg

De specialist in het milieubewust
isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

Een baan met waardering?

Kom werken bij Agathos!

Regio Kampen & Veluwe zoekt:

- Intensief ambulante
hulpverlening (senior)
- Intensief ambulante
hulpverlening (junior)

Werk
dat bij jou past

werkenbijagathos.nl/veluwe

Agathos
ambulante hulpverlening

DE SGP KIEST VOOR 3 THEMA'S:

#Leven

#Gezin

#Nederland

Scan de QR-code of ga naar:

▶ www.sgp.nl/programma

SGP

15, 16 en 17 maart D.V.

STEM

IN VERTROUWEN

 DINANT VAN DIJK
begrafenisverzorging

de
laatste
zorg

Respectvolle en
persoonlijke aandacht

Verzorgt begrafenissen waar u wenst.
Genemuiden - IJsselmuiden - Kampen -
Zwolle - Urk - Staphorst en omgeving

T: 038-337 61 29

M: 06-24 80 09 17

www.delaatstezorg.nl

Burg, ten Veldestraat 22

8281 ZS Genemuiden

info@delaatstezorg.nl

dag en nacht bereikbaar - **geen crematie**

Nieuwe vloer nodig?

Onze collectie PVC, laminaat, Parket, tapijt
komen wij graag bij u thuis laten zien.

06-19557166 info@devloerenkoning.nl

Jouw bruidsjurk...

-Uniek

-Maatwerk

-Betaalbaar

 Atelier Joline

www.atelier-joline.nl

Reeuwijk

CASALT
bouwbegeleiding

Lunteren

**BOUW-
PLANNEN?**

CASALT.NL

T 06 284 056 98

LOG IN TIJDENS DE LANDELIJKE ONLINE EVANGELISATIEDAG

» D.V. ZATERDAG 20 MAART 2021

EEN BEKER KOUD WATER LAAT JE DADEN SPREKEN!

Hoewel we elkaar niet kunnen ontmoeten, belooft dit een boeiende dag te worden voor het hele gezin! En er is veel te leren. Een dag, met elkaar, rond het geopende Woord van God. Het Woord voor de wereld; u en jij doen toch ook mee?

ONLINE EVANGELISATIEDAG VANUIT 'BIJ SIMON DE LOOIER' IN AMSTERDAM

- Openingslezing en introductie van het thema
- Themalezing door evangelist A. van Setten
- Verschillende workshops (via Microsoft Teams)

U ontvangt een link voor de bijbehorende workshop. Direct na afsluiting van de workshops is de themalezing online na te kijken. Zo hoeft u niets te missen!

Meer informatie en aanmelding voor de workshops:
EVGG.NL/EVANGELISATIEDAG

Tijdens het programma zal er ook aandacht voor de kinderen zijn. Een verhaal, een knutselwerkje: houd onze website in de gaten!

EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Alexanderhoeve Middenbaan Barendrecht is op zoek naar een enthousiaste **verkoopmedewerker**

Heb jij passie voor kaas en noten, ben je flexibel en zou je graag deel uit willen maken van ons gezellige, jonge team?

Mail dan je motivatie en cv naar middenbaan@alexanderhoevekaas.nl

Alexanderhoeve Gert-Jan Visser
Middenbaan 72a, 2991 CT Barendrecht

Welkom terug op ons bungalowpark!

De Verrassing
Bungalowpark

AL 65 JAAR
VERRASSEND OP TEXEL

www.deverrassing.nl
0222 318906

Begrafenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begrafenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Waardenburg	0418 - 652 039
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838

info@begrafenisondernemingdejongh.nl
www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Uw woning of bedrijfspand in Veenendaal en omgeving verkopen of verhuren?

Maak gerust een vrijblijvende afspraak voor een adviesgesprek en ontvang een aantrekkelijke offerte.

BURGLAND
Makelaars

Zandstraat 61
3901 CK Veenendaal
0318-628412
www.burglandmakelaars.nl
info@burglandveenendaal.nl

VanWijngaarden

AUTO THEORIE

ONLINE

- TIP

www.verkeerstheorievanwijngaarden.nl

KROON
VLOEREN IN STEEN

'Specialist in vloertegels, wandtegels en PVC vloeren'

Energieweg 8c | 4231 DJ Meerkerk | 0183 - 354225 | kroonvloereninsteen.nl

BAAIJ-FRESH

GAAT VANAF NU LANDELIJK BEZORGEN

Visspecialiteiten, vleesproducten en maaltijden

BAAIJ-FRESH

FISH MEALS MEAT CATERING PROEVERTJ

Bestellingen worden door heel Nederland bezorgd!

Plaats uw bestelling in onze webshop: baaijfresh.nl

Kanaalstraat 57 - Lisse
0252 - 41 34 75 - info@baaijfresh.nl

Management assistent

In Doetinchem voor 39 uur per week

Israël Idoed Reizen is een snel groeiende ANVR reisorganisatie voor (gemeente) reizen naar Israël. Wij zijn op zoek naar versterking van ons team. Wij zoeken een enthousiaste en flexibel ingestelde reisadviseur, een nieuwe collega met liefde voor het land en volk Israël.

Als management assistent kom je bij Israël Idoed in een kleine en levendige organisatie te werken. Het werk heeft een gezonde hectiek; bij ons is geen dag hetzelfde! Het team is klein, gedreven en wendbaar. Natuurlijk heeft iedere collega een eigen verantwoordelijkheid, maar het werk doen we samen.

Wat ga je doen?

- Je voert verkoopgesprekken per telefoon.
- Je verwerkt boekingen van onze reizigers in het reserveringssysteem.
- Je handelt dit ook administratief af.
- Je reserveert vliegtickets.
- Je informeert onze reisleiders.
- Je draagt zorg voor alle reisbescheiden voor de reizigers.
- Je hebt vrijwel dagelijks contact met ons agentschap in Israël.

Wat heb je daarvoor nodig?

- Afgeronde commerciële of toeristische opleiding.
- Goede communicatieve vaardigheden.
- Beheersing van de Nederlandse en Engelse taal.
- Werkervaring bij een reisbureau is een pré.
- Boekhoudkundige ervaring is ook een pré.

Competenties:

- Zelfstandig
- Creatief
- Klantgericht
- Accuraat
- Stressbestendig
- Initiatiefrijk

Wat bieden wij?

- Veel eigen ruimte voor zelfstandigheid.
- Team waarin samenwerking, plezier en liefde voor Israël centraal staan.
- Marktconform salaris, passend bij de zwaarte van de functie.
- In ieder geval een keer per jaar kosteloos naar Israël als reisleider van een van onze reizen.

Herken jij jezelf in deze functie en voel jij de uitdaging om bij ons aan het werk te gaan? Dan ontvangen wij graag jouw motivatie en CV voor 12 maart 2021 via info@israelidoedreizen.nl. Voor meer informatie kunt u bellen met Jo le Poole 0628230131.

Bent u ook op zoek naar mooie **raambekleding**? Wij komen vrijblijvend bij u thuis adviseren! We nemen naast veel kleur en stofstalen ook jarenlange ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314 of kijk op [wiltraamdecoratie.nl](http://www.wiltraamdecoratie.nl)

WWW.KWALITEITPANTY.NL
Vanaf 6 stuks GRATIS verzonden

www.scheurfotokaarten.nl
Luxe fotokaarten voor elke gelegenheid. Een scherpe prijs voor de verkoping op uw eigen vereniging en/of goede doel. 0317-616735 / 06-51564461

Te huur: Nieuwe vakantiewoning in Uddel. Luxe 6 persoons woning op 2 ha privé bos. Info: www.kroonjuweel.nl

Bruinisse: Boek nu uw vakantie op onze gezellige camping!
Safaritent/stacaravan/kampeerplaats. Kijk op WWW.DEWELBLOK.NL
Tel. 0111-482523

Omzien in coronatijd,
mooi geschenkbekje voor ouderen: www.ramshoorn.nl

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Perengaard 65, 3264 PB Nieuw-Beijerland
T 0186-576990
E givanaalst@klikSAFE.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@klikSAFE.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@klikSAFE.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houtuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,40 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houtuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

ELSKE WAARHEEN?

NU IS HET VRIJDAGAVOND. DE
UITSLAG VAN HET BLOEDONDERZOEK
WAS INDERDAAD: DE ZIEKTE VAN
PFEIFFER.

Elske heeft zojuist oma opgebeld en ze kon merken dat die erg schrok. Ze kreeg allerlei adviezen, maar wat oma aan het eind zei, vond ze het mooiste: 'Opa en ik zullen voor je bidden of de Heere je beter maakt, kind'.

Na een zorgvolle week voelt Elske zich vanavond weer wat rustiger. Zelf dacht ze maar steeds: Ik heb vast hetzelfde als Ciska's broertje. Maar gelukkig is dat niet zo. Ze zal de raad van de dokter opvolgen en heel goed rust houden. Natuurlijk is ziek zijn nooit leuk, maar dat ze voorlopig niet naar school kan, vindt ze niet eens zo erg. Misschien als ze zich straks weer wat beter voelt en zich gaat vervelen?

Opeens schiet het haar te binnen dat het vanavond de klassenavond is. Als ze niet ziek was geworden, had ze nu ook in 't Stekkie' gezeten. Een plaats waar ze niet thuishoort. Niet thuishoort? Ze moet weer aan Orpa denken... Ze heeft de laatste dagen veel gebeden. Gebeden of de Heere haar beter wilde maken, want ze was zo bang dat ze iets ergs mankeerde. Beter is ze nog lang niet, maar het is toch niet dat erge waarvoor ze zo bang was. Ze heeft de Heere ervoor gedankt en gevraagd of Hij haar verder beter wil maken. Want al lijkt de ziekte niet zo erg, elke ziekte kan erg zijn. En de dokter kan het wel verkeerd hebben. Hè, nu komen er toch weer akelige gedachten. En dan hoort ze oma's vertrouwde stem: 'Opa en ik zullen voor je bidden, kind'. Meteen komt er weer een gevoel van heimwee naar hen. Hoe bezorgd vader ook is, dit zal vader niet zeggen. Natuurlijk niet, vader bidt nooit.

Herinner je Bijbel

Het is waar, je mist je klas, vriend(inn)en in de kerk, op catechisatie. Familie zie je minder dan vroeger.

Mogelijk gaat de school je een jaar extra kosten of moet je stage inhalen. Thuis leren op je kamer is bepaald ook niet alles. Of nog erger. Je mist je opa of oma, van wie je afscheid moest nemen na een erge ziekte. Ongelovige mensen zeggen dan: kom op, flink zijn, het wordt weer beter. Sla je er doorheen, na regen komt zonneschijn. Misschien goed bedoeld, maar liever wijs ik een weg waar je meer aan hebt.

Je hebt een Bijbel! Karel V had die ook. Toen hij op 7 maart 1500 in de Sint-Baafskathedraal in Gent gedoopt werd, schonken de geestelijken hem de Bijbel. Voorin stond met de hand geschreven: 'Onderzoekt de Schriften... die zijn het die van Mij getuigen'. Best bijzonder trouwens, want hij werd rooms-katholiek gedoopt, en die kerk probeerde het lezen van de Bijbel juist te verhinderen! Het kerkvolk kon maar beter dom blijven, zei men. Precies wat de duivel graag wil! Had Karel maar beter geluisterd naar het advies voorin zijn doopbijbel en Gods Woord ter harte genomen...

Je hebt een Bijbel! Die kreeg je van je ouders voor je verjaardag, van je oma en opa of bij het verlaten van de (zondags)school. Voorin staat misschien een persoonlijke wens voor jou. 'Leer mij Uw weg', 'Onderzoekt de Schriften', 'Ken Hem in al uw wegen'. Lukt het om in de Bijbel te lezen? De grootste fout die we kunnen maken is: somberen over de tijd, vreemde coronaverhalen klakkeloos geloven en de Bijbel dicht laten. Precies wat de duivel graag wil.

Je hebt een Bijbel! Weet jij het even niet meer? De Heere wel, Hij heeft je wat te zeggen. Vergeet alle zinnen hierboven, maar: herinner je je Bijbel!

Ds. Labee over:

Zondaar en zonde

Is het zo dat iedereen - in wie de Heere werkt met Zijn Geest - zichzelf de 'grootste der zondaren' noemt? Moeten we niet meer benadrukken dat er zelfs voor de 'kleinste' zonde vergeving nodig is?

Grootste zondaar

'Dit is een getrouw woord en alle aanneeming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om de zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben. Maar daarom is mij barmhartigheid geschied, opdat Jezus Christus in mij, die de voornaamste ben, al Zijn lankmoedigheid zou betonen, tot een voorbeeld dergenen die in Hem geloven zullen ten eeuwigen leven'. Deze woorden schrijft de apostel Paulus aan zijn geestelijke zoon Timotheüs (1 Tim. 1:15,16). Onze kanttkening (41) schrijft bij dat 'voorbeeld', de bekende

uitdrukking: 'of exempel, namelijk dat niemand, hoe grote zondaar hij ook is, behoeft te mistrouwen de genade Gods, zo hij maar tot Christus door het geloof zijn toevlucht neemt'.

Verder lezen we in de Heilige Schrift dat Kaïn zegt dat zijn misdaad 'groter is dan dat zij vergeven worde' (Gen. 4:13). En de mannen van Sódóm waren boos en 'grote zondaars' tegen de HEERE (Gen. 13:13). De Zaligmaker spreekt tegen Pilatus: 'Gij zoudt geen macht hebben tegen Mij, indien het u niet van boven gegeven was; daarom, die Mij aan u heeft overgeleverd, heeft groter zonde' (Joh. 19:11).

De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat we nergens in Gods Woord lezen van 'vromen' die hetzelfde getuigen als Paulus. Wél is het de doorleving in de - door God bearbeide - ziel, dat we van nature 'kinderen des toorns' zijn (Dooptformulier). De bruidsgemeente van Christus wordt in het leven der genade steeds toegeroepen: 'Ten eerste bedenke een iegelijk bij zichzelf zijn zonden en vervloeking, opdat hij zichzelf mishage, en zich voor God verootmoedige; aangezien de toorn Gods tegen de zonden zó groot is, dat Hij die (eer Hij ze ongestraft liet blijven) aan Zijn lieven Zoon Jezus Christus met den bitteren en smadelijken dood des kruises gestraft heeft' (Avondmaalsformulier).

We moesten ook even denken aan het bekende boek van John

Bunyan (1628-1688) met de titel "Overvloedige genade voor de grootste van alle zondaren" (Engels: "Grace Abounding to the Chief of Sinners"). Blijkbaar wilde Bunyan het Paulus niet gewonnen geven... Als de Heere bracht van de zondenstroom naar de zondenbron kunnen we dat zo begrijpen. Dan verstaan we Psalm 51 vers 5:

*Verberg Uw oog van mijn bedreven kwaad,
Waardoor mijn ziel gevoelt de diepste wonden;
Delg, delg toch uit mijn schuld en al mijn zonden,
En spreek mij vrij van mijne gruweldaad.
Herschep mijn hart, en reinig Gij, o Heer,
Die vuile bron van al mijn wanbedrijven;
Vernieuw in mij een vasten geest, en leer
Mij aan Uw dienst oprecht verbonden blijven.*

Kleinste zonde

Het was een 'teer' getuigenis van de vraagsteller die moest inleven dat er nu voor de zogenaamde 'kleinste' zonde verzoening nodig is. De grote zonde van Paulus in het vervolgen van de gemeente Gods en de gruwelijke praktijken van koning Manasse die veel onschuldig bloed heeft vergoten, kunnen ons verschrikken. Maar het vergeten van ons morgengebed, het roddelen over onze naaste of onze lege en lelijke woorden? Wie doorleeft dát als grote zonden?

Maar onze Heidelbergse Catechismus omschrijft 'vals getuigenis' en dan blijkt 'roddelen' een 'eigen werk van de duivel' te zijn die de zware toorn van God oproept over de dader! Inderdaad leert God Zijn volk in de weg van de bekering dat er geen 'kleine' zonden zijn. Elke zonde roept om straf en behoeft verzoening in Jezus' dierbaar bloed. De dichter Jacobus Revius (1586-1658) schreef een vers over 'kleine' zonden. Hij gebruikt daarbij het beeld van de motregen, 'stofregen', zoals hij het noemt. Als het motregent, is de neerslag soms zó fijn dat we naar buiten kijkend, kunnen menen dat het droog is. Maar men wordt zelden zo nat als wanneer men in de motregen loopt... Zó is het met al die 'kleine' zonden. Revius dicht: 'Stofregen acht men niet, maar die er lang in treden, die dringt ze tot de huid en op de naakte leden. De zonden die men klein en licht te wezen acht, die hebben menig om zijn zaligheid gebracht'.

Lezer(es), de Heere geve dat we het bloed der verzoening zouden benodigen voor *al* onze zonden.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.